

Fanavaoz
ana?
na

Ampodio?

BWP

Randolph Dunn

BibleWayPublishing

Fanambaran'ny filoha

Ny BibleWay Publishing dia asa fanompoana Baiboly tsy mitady tombony. Ny tranonkala sy boky nomerika an'ny International Bible Knowledge Institute no tena ifantohany. Ny tanjon'ny IBKI dia ny hahatonga ny lesona ara-baiboly ho azon'izay te hianàtra bebe kokoa momba an'Andriamanitra sy ny sitrapony. TSY voatery manatrika ny Institiota ny mpianatra mba hahazoana a

taratasy fanamarinana na diplaoma. Ireo lesona ireo dia azo ianarana amin'ny Internet na any an-dakilasy, amin'ny Zoom, alaina amin'ny nomerika fitaovana, alefa mailaka, atao pirinty, na ampiasain'ny olona tsirairay, na vondrona, na fiangonana amin'ny asa fanompoany. IBKI dia tsy andrim-panjakana nahazo alalana.

Manoro hevitra izahay ny hianatra ny Baibolinao mba hamaritana ny fahamarinan'izay voalaza ao amin'ireo lesona ireo na avy amin'ny loharano hafa. Ny "commentaires" atolotra ao amin'ny Ivon-toerana Iraisam-pirenena Momba ny Fahalalana Ara-Baiboly (IBKI) dia ny hevitr'ireo mpanoratra na mpanangona. Matetika ny hevitra no miditra ao amin'ny lesona amin'ny feo, vidéo, pirinty, ary koa ny fanazavana momba ny Baiboly; ary, amin'ny fampianaran'ny mpitory teny, ny mpanompo, ny mpitandrina, ny mpisorona, ary ny raby.

Tokony hohamarininao mandrakariva ny fanehoan-kevitra sy ny hevitra ary ny fampianarana rehetra momba ireo satria anjaranao ny mikatsaka sy mahafantatra ary manao ny sitrapon'Andriamanitra.

Raha te hanamarina ny fahamarinan'ny fampianarana rehetra ianao, dia vakio ny fandikan-tenin'ny Baibolysamihafa, ary jereo ny diksionera sy diksionera ara-baiboly mba hianarana ny hevitra ny teny na andian-tenytsy mahazatra. Mitandrema amin'ny famaritana rakibolana rehetra, satria ny diksionera dia manome ny dikan'ny teny sy andian-teny avy amin'ny fiteny tany am-boalohany ho amin'ny fampiasana ankehitriny.

Ny dikan'ny teny sy andian-teny dia miova rehefa mandeha ny fotoana. Ankoatra izany, dia azo adika amin'ny teny iray ny teny grika maromaro, izay mety hanova ny heviny tany am-boalohany.

Enga anie ianao hamela an'Andriamanitra hitarika anao amin'ny fianaranao ny Teniny Masina, ny Baiboly.

Ny IBKI dia manome alalana hisintona sy hamoaka ny lesona manontolo ho an'ny tanjonatsy ara-barotra. Aza misalasala mizara fa aza mivarotra, manova, na mandoa boky na lesona.

Randolph Dunn, filoha

Mifandraisa aminay: info.IBKI.english@gmail.com

Tranonkala: thebiblewayonline.com/IBKI-English.html

Fanavaozana? sa Ampodio?

Randolph Dunn

Toko 1

Hetsika Fanavaozana

Ny Renaissance 1517 - 1648 AD

Teo anelanelan'ny taona 1118 sy 1518 dia nifandimby (miankina amin'izay teo amin'ny fitondrana) ny Katolika sy ny Emperora Alemana namono ny Kristianina maritiora rehefa hita. 4 000 teo ho eo

(nanerana an'i EoropaAfovoany rehetra [anisan'izany i Alsace-Lorraine anyAlemaina afovoany]) no matyvokatra ny fanenjehana nandritra ireo taonjato efa-taona. Noho izany, ireo fiangonana any Alsace-Lorraine ireo dia tompon'andraikitra amin'nyampahany tamin'ny fitaomana nitarika an'i

Martin Luther hiala tamin'ny Fivavahana Katolika. Azo inoana fa tsy nandre ny fampianaran'izy ireo mihitsy i Luther, nefa nanohitra ny fomba namonoan'ny Eglizy Katolika ny Kristianina. Raha ny

marina, dia nahiahin'ny Fivavahana Katolika mihitsy aza i Luther ho "mifandray akaiky amin'ireo fiangonana fivavahan-diso tanyAlsatia, (faritairay any Alsace)". Na dia izany aza, dia niatrika fanenjehana avy amin'ny Katolika sy ny Protestanta ny fiangonana anabatista tany Eoropa.

Nalaza tamin'izao tontolo izao ny papa Renaissance. Nitombo ny fanararaotana toy ny simony, ny nepotisme ary ny fihoaram-pefy ara-bola. Ny Eglizy Katolika dia feno fahavetavetana [azo azo amin'ny vidiny] sy fahalotoam-pitondrantena. Ny fivarotana ny Indulgences dia fomba

~~fanao tena na~~mpalahelo satria nanelingelina ny fibebahana ara-panahy marina sy ny

fanatsarana ny fiainana. Tamin'izay fotoana izayihany koa dia niseho ny tena firongatry ny fivavahan'ny besinimaro ary nampitombo ny tsyfitovian'ny zavatra andrasan'ny olona sy ny fahafahany manome fahafaham-po ny filana ara-panahy.

Martin Luther (1483-1546)

Anisan'ireo teo alohany ara-panahy i Martin Luther, toa an'iJohn Wycliffe (1328-1384) sy Johannes Hus (1369-1415), izay nanandrana nanavao ny fiangonana [katolika] tamin'ny fomba mitovy

amin'izany. Tamin'ny taona 1517 dia nofantsihan'i Lotera teo am-baravaran'ny Fiangonan'ny Olomasina Rehetra tao Wittenberg ny Teny dimyamby sivifolo nataony, izay natao ho

takela-pampandrenesana momba ny fanambaràna momba ny oniversite.[1] Hevitra nitsikerana ny Fiangonana sy ny Papa ireo. Nifantoka tamin'ny fivarotana indolzansy sy ny politikan'ny Eglizy

momba ny afo fandiavana ny hevitra tena mampiady hevitra.

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Protestant_Reformation"

Tamin'ny 1520, i Lotera dia namoaka bokikely telo izay a. Nitantara ny fanararaotana nataon'i Roma

- b. Nitaky fanavaozana eo amin'ny fitondran-tena sy ny dogma
- c. Nanafika ny sasany amin'ireo sakramenta, transubstantiation, ary fanompoam-pivavahana ny olo-masina

d. Nanizingizina izy fa ny Baibolyireryihany no fahefana farany ho an'ny Kristianina.

therestorationmovement.com/lessons/chlesson03.htm

Nanaiky 1 -- "Izay tsy manohitra ny Soratra Masina dia ho an'ny Soratra Masina, ary ny Soratra Masina ho an'izany."

REFLECTIONS by Al Maxey Issue #401, June 30, 2009 from

wikisource.org/wiki/AnteNicene_Fathers/Volume_III//Apologetic_The_Chaplet,_or_De_Corona/Chapter_II

Lotera dia nandrahona [farafaharatsiny tanyAlemaina]. Rehefa nanorina ny “fiangonana” izy tamin’ny 1520, dia fantatry ny Katolika fa nanana olana izy ireo. Ny fiangonana Anabatista dia natambatra tamin’ny fomba diso

¹ Jereo ny fianarana thebiblewayonline.com Ny fahanginan’ny Soratra Masina.

azy ireo. Nihazakazaka natahotra ny Katolika, ary namono ny olona rehetra (kristiana sy protestanta). Tsy afa-potamin'ny famonoana ny Kristianina intsony ny Katolika satria hita tsy nahy; ankehitriny dia

nohazaina tokoa izy ireo. Tany Alsace-Lorraine fotsiny, tamin'ireo mpikambana efa ho 100 000 teo ho eo, dia 42 000 teo ho eo no nodorana noho ny tsy nandaozany ny Kristianisma ho fanohanana ny Fivavahana Katolika. Nitranga iovonoan'olona io, nanomboka tamin'ny 1525 ka hatramin'ny 1536 tany ho any. Toy izany koa ny toe-javatra na aiza na aiza. Tamin'ny 1595, dia 1 000 monja ny Kristianina tany

Alsace-Lorraine. Efa maty ny ankamaroan'ny kongregasiona. Afaka nandositra nankany Hongria,

Polonina, Ukraine, ary Krimea ireo kongregasionatany Moravia, na dia nihena be aza ny isan'ny

mpikambana. Tamin'ny 1799, Eulogius Schneider (pretra katolika) no nanapaka ny lohan'ireo maritiora telo farany noho ny tsyfandraisany anjara tamin'i Napoléon tamin'ny Revolisiona Frantsay.

(nalaina avy amin'ny allexperts.com/q/Critics-Catholicism-3337/Questions-1.htm Marvin Howard)

Ny vokatr'izany dia saika nandringanana ny fiangonatanany Eoropa.

Ulrich Zwingli (1484-1531)

Ny Reformasiona tany Soisa dia nitombo tany Zurich tamin'ny voalohany teo ambany

fitarihan'ny pretra Ulrich Zwingli. Zwingli dia voataonan'i Erasme sy ny maha-olombelona

kristiana. Tonga tamin'ny fahatakarana evanjelika momba ny Kristianisma izy tamin'ny

fianarany ny Baiboly sy tamin'ny fifandraisana tamin'ny Loterana. Tamin'ny 1 Janoary 1519, dia nanomboka toriteny 6 taona momba ny Testamenta Vaovao izy izay nanosika ny filan-kevitra ny tanàna sy ny mponin'i Zurich ho amin'ny fanavaozana. Ny valin-kafatra tsara tamin'ny The Sixty-Seven Articles, izay nomaniny ho amin'ny fifandirana ampahibemaso tamin'ny

solontenan'ny papa tamin'ny 1523, dia nanaporofa ny lazan'ny fandaharany. Nitaky ny

hanafoanana ny Lamesa (sy ny fanoloana ny Fanasan'ny Tompo an'ohatra), ny fahaleovantena amin'ny fifehezan'ny episkopaly, ary ny fanavaozana ny tanàna-panjakanaizay hanarahan'ny pretra sy ny mpitsara kristiana ny sitrapon'Andriamanitra.

mb-

soft.com/believe/txn/reformat.htm

Nanafika ny fomba fifadian-kanina nandritra ny Karemy izy, ny kolikoly tao amin'ny ambaratongam-piangonana, nampirisika ny fanambadiana mpitondrafivavahana, ary nanafika ny fampiasana sary masina tany

amin'ny toeram-pivavahana. Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Huldrych_Zwingli

Nanamafy i Zwingli fa ny zavatra rehetra 2 "tsy asaina na ampianarina ao amin'ny Testamenta

Vaovao dia tokony holavina tsy misy fepetra." REFLECTIONS by Al Maxey Issue #401, June 30, 2009

nalaina tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/AnteNicene_Fathers"

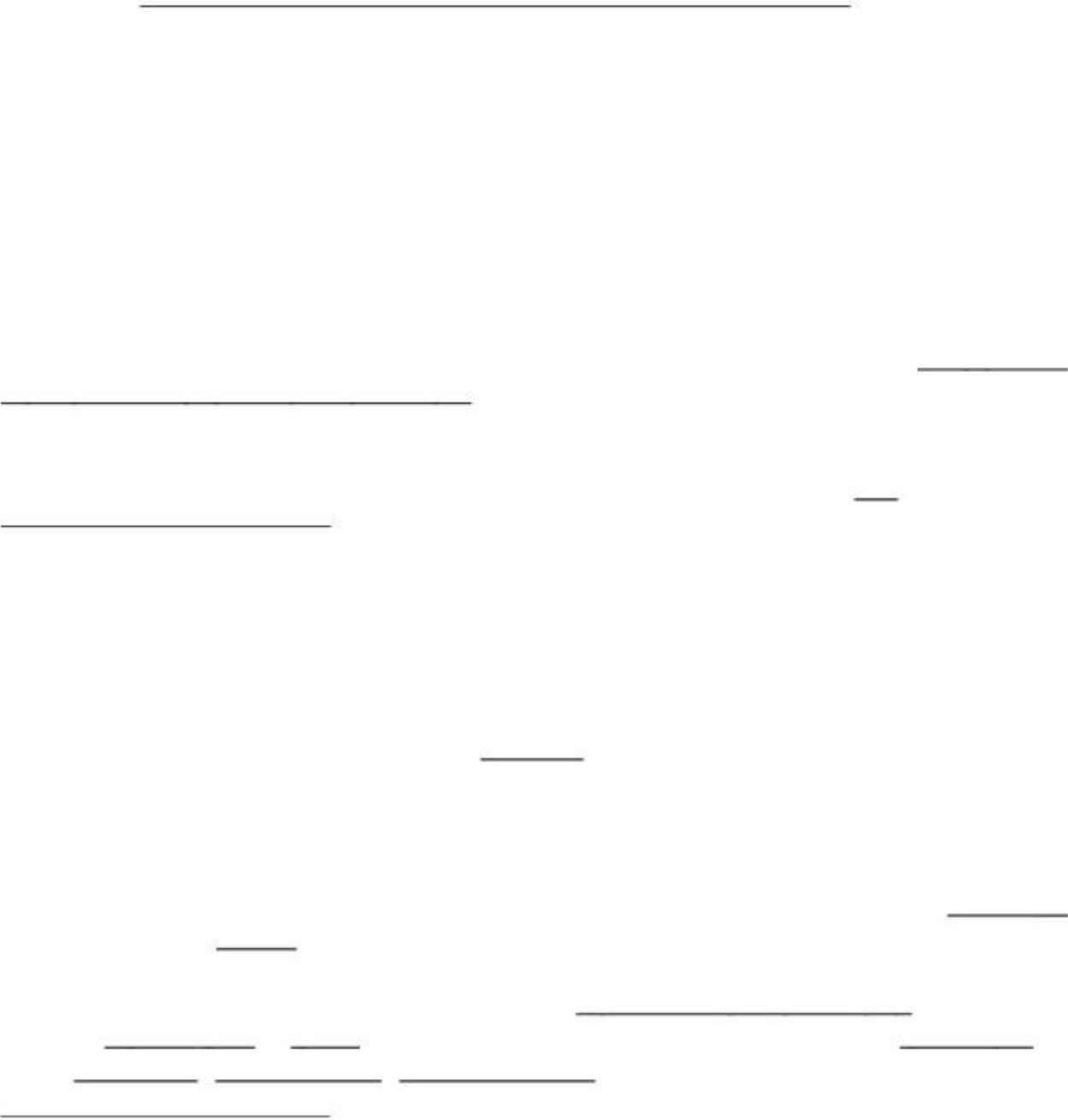
Volume_III/Apologetic/The_Chaplet,_na_De_Corona/Chapter_II

Fanavaozana radikaly

Nanomboka tany Soisa sy Alemaina, ny Fanavaozana Radika dia niteraka antokon'olona anabatista maro nanerana an'i Eoropa. Ara-tantara, dia niasa tamin'ny anarana maromaro ireo mpanavao radikaly.

Rahalahy na Rahalahy Soisa - dia vondrona mpanao fanavaozana ara-pilazantsara mahery vaika izay nanaraka an'i Ulrich Zwingli avy any Zürich tamin'ny voalohany, saingy taty aoriana dia nanomboka ny hetsika antsoina ankehitriny hoe Anabatista. Tamin'ny 1525, dia namorona vondrona vaovao i Felix Manz, Conrad Grebel, George Blaurock, ary ny hafa.

² Jereo ny thebiblewayonline.com - Ny fahanginan'ny Soratra Masina.

---

nanda ny batisan-jaza ary nitory izaynambaran'ny Rahalahy fa tena Kristianisma marina.

Niorina tamin'ny Sola Scriptura [ny soratra masina fotsiny], ireo Rahalahy Soisa dia nanambara fa satria tsy miresaka ny batisan'ny zaza ny Baiboly, dia tsy tokony hataon'ny fiangonanaizany. Nolavin'i Ulrich Zwingli izany avy eo. Noho izany dia nisy ny fifandirana ampahibemaso, izay

nanamafy ny toeran'i Zwingli ny konsily. Izany no nahatonga ny Rahalahy Soisa ho kristaly ary niafara tamin'ny fanenjehan'ny mpanavao hafa rehetra sy ny Eglizy Katolika azy ireo.

Tsara ny manamarika fa ny Anabatista no nenjehin'ny Protestanta tamin'ny andron'i Zwingli voalohany. Nitsanganatamin'ny fiambenany izy ireo, tao an-tanàny, ary efa mpianany taloha. Angamba natahotra izy fa ny fisian'ny dikan-tenin'ny Protestanta mifanipaka maro dia mety hanimba ny fahafahany hanatanteraka fanavaozana. Angamba... tsy misy afaka manamarina ny fihetsiny. Nanana sofin'ny mpitsaraizy; izy no niandraikitra ny Fanavaozana. Nambaran'ny filan-kevitra fa heloka be vava ny fanaovana batisa indray, ka aleo hampihatraizany.

I Felix Manz no maritiora Anabatista voalohany tamin'ny 1527, folo taona fohy taorian'ny nandraisan'i Luther ny teny nataony. Natelin'ny rano teo afovoan'i Zurich mihitsyzy. Nisy Anabatista hafa nokapohina na noroahina. Lasa fanao mahazatra tany amin'ny faritanin'ny Protestanta izany.

Noho ny fanenjehan'ny manam-pahefana, dia maro tamin'ireo Anabatista ireo no nifindra avy tany Soisa hankany amin'ny tany manodidina. Nanjary fantatra tamin'ny anarana hoe Menonita ny sasany tamin'ireo Rahalahy Soisa taorian'ny fizarana tamin'ny 1693, tsy fifanarahana teo amin'ny vondrona Jacob Amman sy Hans Reist.

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Swiss_Brethren"

Mennonites - anabatista anabatista antsoina hoe Frisian, Menno Simons (1496-1561). Ny fampianaran'ny Menonita dia niorina tamin'ny finoany ny iraka sy ny asa fanompoan'ijesosy Kristy, izaynohazoniny tamim-piekenamafy na dia teo aza ny fanenjehan'ny fanjakana katolika sy protestanta samihafa. Tsy niady anefa ny ankamaroany, fa nandositra tany amin'ireo fanjakana teo akaiky teo, izay nandefitra tamin'ny finoany mafy ny amin'ny batisan'ny olon-dehibe ny fianakaviana mpitondra.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Mennonite>"

Hutterites - miray razambe amin'ny Anabatista, miaraka amin'ny Menonita sy

Amish sy izay manaraka araka ny lojika dia mizara finoana sy fotopampianarana maro mitovy. Hutterites tsy mitovyamin'ny lafinyiray lehibe: mino izy ireo ny mizara ny fananany iombonana toy ny

nasehon'i Kristy sy ireo Apôstôliny ary nohazavaina sy nofaritana taty aoriana ao amin'ny bokin'ny Asan'ny Apostoly.

hutterites.org/HutteriteHistory/index.htm

Amish - Ny hetsika Amish dia avy amin'ny fiombonana tamin'ny taonjato faha-16 fantatra

amin'ny anarana hoe Rahalahy Soisa na Anabatista, ary ampahanyamin'ny Reformation Radical. Anabatista dia midika hoe "izay manao batisa indray"; fanondroana ireo izay natao batisa fony mbola zaza, saingy nanaraka ny finoana ny amin'ny "batisan'ny mpino" ary noho izany dia natao batisa ho olon-dehibe mpino. Ny hetsika Amish dia naka ny anarany avy amin'i Jakob Ammann (c1656-1730), izay nino fa niala tamin'ny fampianaran'i Menno Simons ny Mennonita sy ny 1632 Mennonite Dordrecht Confession of Faith. Ny Amish toa an'ireo Anabatista Soisa dia niparitakatamin'ny

fanenjehana

NANDRITRA

Alsace.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Amish#History>"

Fa ireo Reformista Radical na Anabatista ireo dia niantso ny tenany hoe: Rahalahy sy Mpino ary Kristianina.

Tamin'ny 1524, raha mbola vao haingana ny fifandirana tao Zurich, Balthasar Hubmaier

faritany katolika) dia namoaka lahatsoratra maromaro maneho ny teolojiany. Ireto ambany ireto dia nalaina avy amin'ny Estep:

1. Ny finoana irery ihany no mahamasina antsika eo anatrehan'Andriamanitra.

2. Izany finoana izany dia ny fanekena ny famindrampon'Andriamanitraizaynasehony antsika tamin'ny fanolorana ny Zanany lahitokana. Izany dia manilika ny kristiana sandoka rehetra, izay tsy manana na inona na inona intsony

noho ny finoana ara-tantara.

3. Ny finoana toy izany dia tsy afaka mijanona fotsiny fa tsy maintsy mifoha ho an'Andriamanitra amin'ny fisaorana sy amin'ny olombelona amin'ny karazana asa rehetra maneho ny fitiavan'ny mpirahalahy. Noho izany ny asa ara-pivavahana zava-poana rehetra, toy ny labozia,

sampan-drofia, ary holavina ny rano masina.

4. Ireo asa ireo ihany no tsara izay nandidian'Andriamanitra antsika ary ireo ihany no ratsy izay norarany.

5. Tsy sorona akory ny lamesa fa fahatsiarovana ny nahafatesan'i Kristy. Noho izany, tsy izany fanatitra ho an'ny maty na ho an'ny velona...

6. Isaky ny ankalazaina ny fahatsiarovana dia tokony hitoriana ny fahafatesan'ny Tompo ao amin'ny fitenin'ny olona. . .

7. Satria ny kristiana tsirairay dia mino ho an'ny tenany sy atao batisa, dia tokony ho hitan'ny tsirairay sy tsarao amin'ny alalan'ny Soratra Masina raha omen'ny pasiterany sakafo sy zava-pisotro ara-drarin'izy.

ritchies.net/p4wk4.htm.

Tamin'ny Febroary 1527, i Michael Sattler, Soisa Anabatista, sy ny hafa dia namoaka ny Fieken-keloka Schleithem. Ny hevi-dehibe tao aminy dia:

1. Ny mpino ihany no natao batisa. Ny batisan-jaza, "ilay lehibe indrindra sy voalohany ny fahavetavetan'ny papa", dia tsy tokony hatao.

2. Ny "fandràna" [fanilihana na fisintonana] dia tokony hotandreman'ny fiangonana eo an-toerana manohitra ireo izay latsaka ao amin'ny ota, taorian'ny fampitandremana manokana voalohany sy faharoa.

3. Ny mofo sy ny divay dia tokony hovakiana miaraka amin'ny mpino vita batisa ihany, fa tsy ny hafa.

4. Tokony ho tafasaraka amin'ny fandehan-javatra maneran-tany ny tena Kristianina, anisan'izany ny "fiangonan'izy io fanatrehana", fianianana, sabatra, sns.

5. Tokony hisy mpiandry eo anivon'ny andian'ondry, izay hitory, sns, ary hotohanana

avy amin'ny fiangonana. Raha misympitandrinairay alaina amin'ny andian'ondry, dia misy hafa tokony hatokana hisolo azy.

6. Ny "sabatra", izany hoe, ny fanapahana na ny fanapahana, dia ivelan'ny fahatanterahan'i Kristy ary tokony ho

navela ho an'izao tontolo izao hanao fanatanjahan-tena. Tsy tokony hiaro tena ny Kristianina ary tsy tokony ho lasa

mpitsara, na mampiasa ny sabatra tsy ara-pivavahana hanoherana ny fahatafintohinana ara-panahy [fitondrananenjehina noho ny fivavahan-diso].

7. Tsy tokony hanao fianianana ny Kristianina, fa aoka ny eny ho eny ary ny tsia ho tsia.

ritchies.net/p4wk4.htm

Tamin'ny 20 May 1527, i Michael Sattler, mpanoratra ny Anabatista Schlietheim Confession, dia novonoin'ny manam-pahefana katolika. Na dia nanambara aza i Ferdinand Mpanjaka katolika fa ny fandevenana (ny "batista fahatelo") no fanafody tsara indrindra amin'ny Anabatista. Voaheloka higadra i Sattler

hohetezana ny lelany, hohetezana amin'ny vy mahamay ny nofony, ary hodorana amin'ny hazo. Ny hafa nodorana na nodoran'ny manam-pahefana katolika. Toa tian'ny Katolika ny fandroana, fa tsy ny Protestanta.

Ankoatra ireovoalaza etsyambony ireo, dia samy nampiasafampijaliana sy fanararaotana hafa ny firenena protestanta sy katolika. Estep dia manombatombana fa an'arivony no maty tany Eoropatamin'ny taonjato fahenina ambin'ny folo,saingy

mafy   NOMERY   Hanao   TSY   ho   misy.
ritchies.net/p4wk4.htm

Raha fintinina dia hitantsika nandritra ny 400 taona mahery ny olonavitsivitsyniparitaka nanerana an'i Eoropa dia nanana faniriana hampiasa ny soratra masina irery sy hiverina amin'Andriamanitra; izany hoe:

- a. Vaudois - manodidina ny 1179
- b. Albigenses - manodidina ny 1200
- c. Wycliffe - 1328 - 1384
- d. Trano - 1372 - 1415
- e. Chelčický - 1374 - 1460
- f. Lotera - 1483 - 1546
- g. Zwingli - 1484 - 1531
- h. Radical Reformers - 1525

Ny zavatra iray hafa niraisana dia ny hoe nenjehina izy rehetra. Tsy tokony hahagaga anefa izany satria hoy ijesosy tamin'ny mpianany:

Izao no didiko: Mifankatiava. Raha halan'izao tontolo izao ianareo, dia tsarovy fa Izaho no halany voalohany. Raha naman'izao tontolo izao ianareo, dia ho tia anareo ho azy. Raha ny marina,tsy naman'izao tontolo izao ianareo, fa Izaho efa nifidy anareo

tamin'izao tontolo izao. Izany no mahatonga izao tontolo izao hankahala anareo.

Tsarovy ny teny izay nolazaiko taminareo hoe: Tsy misy mpanompo lehibe noho ny

tompony. Raha nanenjika Ahy izy, dia hanenjika anareo koa; Raha nitandrina ny teniko izy, dia hitandrina ny anareo koa. Izany no hataony aminareo noho ny anarako, satria tsyfantany izay naniraka Ahy. (Jaona 15:17-21).

Misy mpanavao hafa miseho. Tsy nampiasa ny soratra masina fotsiny ho amin'ny fampianarany fa nandray ny an'ny Augustin.

John Calvin (1509-1564)

Calvin dia fantatra tao amin'ny Oniversiten'i Paris ho "The Accusative Case" noho ny fihetsika

manakiana sy mitady fahadisoana. Niova tamin'ny fianarana lalàna ho amin'ny teolojia araka ny

fanirian-drainyzy. Notarihin'i Erasmus sy Lefevre, mpandinika ny maha-olona,izy, ka nanomboka nianatra ny Baiboly sy ny asa soratr'i Lotera. Fotoana fohy tatỳ aoriana, angamba tamin'ny 1533, dia nanana "fanandramana fiovam-po" izy ary nanomboka ny asany ara-pivavahana. Tamin'ny 1534 izy no nandao an'i Frantsa noho ny fanenjehana.

Tamin'ny 1541 dia niverina tany Genève izy ary lasa natanjaka be. "Saika ny fofonaina rehetra sy ny fitepon'ny fon'ny olom-pireneny dia nofehezin'i Calvin. I Calvin dia meloka ho nanao zavatra mahatsiravina fampijalianaizay nanohitra azy. Ny raharaha nalaza indrindra tamin'izany dia i Servet, izay niharan'ny fampanoavana i Calvin.

Nomelohina ho faty i Servet tamin'ny fandroana miadana. Nilaza i Calvin fa nitady hanova ny endriky ny famonoana,saingy tsy misy na dia kely aza ny porofomampisehoizany, na amin'ny minitran'ny fitsarana na any an-kafa. Niampanga mpanohitra maromaro ho mpamadikaizy ary nametraka azy ireo teo amin'ny fitoeran-jiro [moterafampijaliana, misy rafitra lehibe iray, izay nahinjitratsikelikely ny vatana mandra-pivoahan'ny tonon-taolana (dictionary.die.net/to put to the rack)] mba hahazoana porofon'ny fiampangana azy. Raha ny marina, dia tokony ho

marihina fa ny Protestanta dia nanaraka ny ohatra tranainy indrindra nataon'ny Eglizy Katolika tamin'ny fampiasana fahefana sivily mba hampiharana ny foto-kevitra ara-panahy. Nanjaka

tamin'ny tanana vy i Calvin mandra-pahafatiny."

Ny "Ism's" Calvinism, REW,

pejy 9-12

Ny Institut of the Christian Religion 3 Calvin dia manambara ny teolojiana. Tsy avy tamin'i Calvin izy ireo fa narafitra sy narindra ary novolavolainy fotsiny. Nindrana matetika tamin'i Augustin izy, ary nindrana tamin'i Ambrose sy ny Rain'ny fiangonana hafa i Augustin. 4 Tsy isalasalana fa ny

Raiamandreny dia voataonan'ny hevi-diso Gnostika ary na dia ny foto-kevitra ny Persianina taloha momba ny zava-misy aza dia ratsy ao anatiny. I Calvin dia nanorina ny rafiny teo amin'ny fototra

napetrak'ireo mpanao fanavaozana teo aloha, indrindra fa i Luther sy i Bucer, ary ny hafa,saingy ny

fanomezam-pahasoavan'ny fianarana sy ny lojika ary ny fomba fanaony manokana no nahatonga azy ho teolojiana niavaka tamin'ny hetsika Reforme. Nifototra tamin'ny rafi-pandaminanairay manontolo ny eritreritra ~~nanjaka momba ny fiandrianan'Andriamanitra~~ tamin'ny rafi-pandaminanairay manontolo ny eritreritra nanjaka momba ny fiandrianan'Andriamanitra tsy manam-petra sy mihoa-pampana, mba hahafantarana hoe iza no fara tamponyamin'ny fiakaran'ny olombelona.

Saingy tsy toy ireo mpanavao teo aloha izaynaniry ny hiantehitra fotsiny tamin'ny Baiboly nosoratan'i Calvin ny azy manokana

fotopampianarana ao amin'ny Institiota Fivavahana Kristianina izay fintinina etsyambany ary horesahina tsirairay avy eo.

Fiandrianam-pirenena - ~~Andriamanitra no faratampony~~; noho izany, ny sitrapony dia fara-tampony sy farany.

Fifidianana tsy misy fepetra - Araka ny sitrapony no nametrahany mialoha ny zavatra rehetra.

Izy mihitsy no nanokana ny ota. Nataony ho voninahinyzany. Mba hampitomboana bebe kokoa nyvoninahiny, dia efa nambarany mialoha fa ny an'ny mpanota dia hamonjy ny sasany ary

hanameloka ny sasany. Nanao izany araka ny sitraponyIzy ka tsy misy ifandraisany amin'izay ataon'ny olona.

Sorompanavotana voafetra - Ho an'ny olom-boafidiny dia nanome sorompanavotana syfamonjena tamin'nyalalan'ny ran'ijesoana Kristy Zanany Andriamanitra.

Fahasimban'ny lova tanteraka - Ny olona dia noho ny fahotan'i Adama no simba ny toetrany, ary nafindra tamin'ny taranany izany toetra izany.

Fahasoavana tsy azo toherina - Ny fananana io toetra simba io dia tsy afaka ny ho tonga amin'ny fahalalana an'Andriamanitra ireryhany ny olona. Na dia ny olom-boafidy aza dia tsy afaka mamaly an'Andriamanitra, tsy afaka manana finoana, raha tsy manokatra ny fony hino sy hahatakatra ny Fanahy Masina. Ny fahasoavan'Andriamanitra, izay natao ho an'ny olom-boafidiny, ary, araka ny

sitrapony, dia tsy azo sakanana.

3 Jereo ny fianarana thebiblewayonline.com - Institiota Momba ny Fivavahana Kristianina.

4 Jereo ny Eritreritra sy ny finoan'i Augustin, pejy faha-31.

Ny faharetan'ny olo-masina - Ny olom-boafidy dia hovanjena. Ny fahasoavany dia hanohana ny olom-boafidy arytsy hesorina mba tsy ho very. Azo antoka ny famonjena azy ireo.

Jacobus Arminius (1560-1609)

Nitana ny fomba fijery Arminianisma i Angletera. Fa ny Arminianisma dia nanomboka tamin'i Jacobus Arminius izay nampianarin'ny vinantolahin'i Calvin. Tsy afaka niaro ny finoan'ny

Kalvinista izy, dia nolaviny ny fiaviany kalvinista ary nitady hanova ny kalvinisma izy mba "tsy hoheverina ho tompon'ny ota Andriamanitra, na ny olombelona ho toy ny automatique eo an-tanan'Andriamanitra". Niteraka resabe teo amin'ny Calvinista tany Holandy ny finoany novaina.

Niatrika fanenjehana avy amin'ny Calvinista ny mpanara-dia azy; Pasitera 200 namoy ny toerany, notapahin-doha ny mpitondra fanjakana John van Olden Barneveldt, nogadraina mandra-pahafatiny i Hugo Grotius fa nandositra roa taona tatỳ aoriana. Nihena ny fanenjehana ary nanomboka niverina tany Holandy indray ireo mpanara-dia.

fandefarana ara-pivavahana bebe kokoa."

Nalaina avy amin'ny "teny voafantina nalaina tao amin'ny The

Moody Handbook of theology nataon'i Paul Enns".

Ny Fanavaozana dia nitady, fara faharatsiny, mba hampiala ny fifantohana amin'ny fombafomba

ara-dalàna toy izany, hampiditrandray ny olona ho amin'ny fifalian'ny fifandraisana amin'ny Ray amin'ny alalan'ny fahasoavana amin'ny alalan'ny finoana, ankoatra ny fitsipika mamepetra toy izany. Tamin'ny

1647, ohatra, ny Fivoriamben'i Westminster dia nahavita sy nandray ny Katesizin'i Westminster Lehibe, izay lisitra lava be misy fanontaniana sy valiny 196, izay manampy amin'ny famaritana ireo lafiny

manan-danja amin'ny finoana sy ny fanao. Fanontaniana #180 "Inona no atao hoe mivavaka amin'ny anaran'i Kristy?" Ao amin'ny valin-teny dia marihina fa ny didin'ny Tompontsika dia TSY tanterahana

amin'ny "fanononana foana ny anarany, fa amin'ny fitarihana ny fampaherezana antsika hivavaka sy ny fahasahiana, ny tanjaka ary ny fanantenana ny fankasitrahantsika amin'ny finoana.

vavaka, avy amin'i Kristy sy ny fanalalany."

(Nalaina avy amin'ny REFLECTIONS nataon'i Al Maxey Issue #405-

27 jolay 09)

Toko 2

Hetsika famerenana amin'ny laoniny

1648 - 1849 AD

Nifarana ny Hetsika Fanavaozana ary nanomboka tamin'ny ady ara-pivavahana maromaro ny Hetsika Famerenana, izay niafara tamin'ny Ady Telopolo Taona. Nanomboka tamin'ny 1618 ka hatramin'ny 1648, dia niady tamin'ireo andrianan'ny Protestanta tany Alemaina ny Trano Katolika tao Habsburg sy ireo mpiara-dia taminy, izay notohanana'i Danemark sy Soeda ary Frantsa tamin'ny fotoana samihafa. Ireo

Habsburg, izay nitondra an'i Espaina, Aotrisy, Holandy espaniola ary ny ankamaroan'i Alemaina sy Italia, dia niaro mafy ny Eglizy Katolika. Misy mpahay tantara mino fa nifarana ny vanim-potoanan'ny

Reformasiona, rehefa niray tsikombakomba tamin'i Frantsa Katolika, tamin'ny voalohany, tao amin'ny miafina, ary taty aoriana, teo amin'nysahan'ady, tamin'ireo fanjakana protestanta nanohitra ny tarana-mpanjaka Habsburg.[1] Sambany nanomboka tamin'ny andron'i Lotera, ny fandresen-dahatra ara-politika sy ara-pirenenaindray no nihoatra noho ny finoana ara-pivavahanatany Eoropa.

Nanomboka tamin'ny fikasana hanova ny Eglizy Katolika ny hetsika. Katolika tandrefana maro no sahiran-tsaina noho izay heveriny ho fampianaran-diso sy fanao ratsy ao anatin'ny [Katolika]

Fiangonana, indrindra fa ny fampianarana sy ny fivarotana ny indulgences. Ny fifandirana lehibe iray hafa dia ny fanao amin'ny fividianana sy fivarotana toeran'ny fiangonana (simony) ary izay hita tamin'izany fotoana izany ho kolikoly lehibe teo amin'nyambaratongam-pitantanan'ny

Fiangonana. Io kolikoly io dia hitan'ny maro ho rafitra, tonga hatranyamin'ny toeran'ny Papa.

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Sary:Protestant_Reformation#Conclusion_and_legacy

Na dia nahita antso sasany hamerenana amin'ny laoniny ny Kristianisma tany am-boalohany toa an'i John Wycliffe sy John Hus aza ny Moyen Âge, dia noroahina tanyambanin'ny tany ireo antokon'olona ireo. Noho izany dia sarotra ny mahita fifandraisana mivantana eo amin'ny

hetsika famerenana amin'ny laoniny sy ireo mpanohitra teo aloha ireo.[3]:13 Fa tamin'ny 1229 Conseil de Toulouse ao amin'ny Canon 14 dia nilaza hoe: "Ranonay koa ny tsyahafahan'ny laika mahazo ny bokin'ny Testamenta Taloha na Vaovao, raha tsy misy olona avy amin'ny anton'ny fanoloran-tena dia maniry ny hanana ny Salamo na ny Virjiny na ny Virjiny mandritra ny ora maro; mandrara ny manana fandikana ireo boky ireo hol.com/~mikesch/banned.htm

---

Nanomboka tamin'nyvanim-potoanan'ny Renaissance [15th hatramin'ny 17 th taonjato] dia lasa mora fantarina ny fakany ara-tsaina.[3]:11 tao am-pon'ny Reformasiona dia nisy

fanantitranterana ny foto-kevitra ny "soratra masina irery" [iray amin'ireo hevi-dehiben'i Lotera][3]:22-23 Izany, miaraka amin'ny anti-traditionalisme mifandraika amin'izany sy ny

fanamafisan'ny tsirairay ny zon'ny tsirairay hamaky sy handika ny Baiboly tany am-boalohany. Mpitarika ny hetsika.[3]:32 Tsy nifarana tamin'ny Reformasiona ny fanenjehana araka ny porofo mazava ao amin'ny Bokin'ny maritiora nosoratan'i Foxe.

Tamin'ny 1532, i Thomas Harding, izay niaraka tamin'ny vadiny, dia nentina teo anatrehan'ny evekan'i Lincoln, Angletera, ary nohelohina noho ny nandàvany ny tena fisian'ny Sakramenta Eokaristia. Nofatorana rojo vy teo amin'ny tsato-kazo iray izy avy eo, natsangana ho

amin'izany tanjonaizany, tao Chesham ao amin'ny Pell, akaikin'i Botely; ary nony nodorany ny fagota, dia nodorany tamin'ny biletà ny atidohany ny iray tamin'ireo mpijery. Nolazain'ny

mpisoronatamin'ny vahoaka fa na iza na iza mitondra fagota handoro ny mpivadi-pinoana, dia hahazo famelan-keloka mandritra ny efaolo andro.

Ary koa, i John Tewkesbury, lehilahy tsotra sy tsotra, izay tsy meloka tamin'ny fandikan-dalàna hafa tamin'ilay antsoina hoe Fiangonana Reny masina, afa-tsy ny namaky ny fandikan-tenin'i Tyndale ny Testamenta Vaovao. Tamin'ny voalohany, dia nalemy ka nianiana izy,saingy

nibebaka tatỳ aoriana, ary nanaiky ny fahamarinana. Noho izany dia nentina teo anatrehan'ny evekan'i Londres izy, izay nanameloka azy ho mpivadi-pinoana miziriziry. Nijaly mafy izy

tamin'ny fotoana nigadrany, ka saika maty izy rehefa navoakany hovonoina. Nentina teo amin'ny tsatòka tao Smithfield izy, izay nodorana, nanambara ny fankahalany tanteraka ny papa, ary nanambara ny finoany mafy fa marina eo imason' Andriamanitra ny raharahany.

Toy izany no nivadihan'ny vahoakan'i Kristy tamin'ny lafiny rehetra, ka novidina sy namidy ny ainy. Satria, tao amin'io antenimieram-pirenenao, dia nataon'ny mpanjaka ho lalàna

mandrakizay io fihetsika feno fitenenan-dratsy sy feno habibiana io, ka na inona na inona

mamaky ny Soratra Masina amin'ny fitenin-drazany (izay atao hoe "fianarana an'i Wickliffe") dia hahafoytany, omby, vatana, aina ary fananany.

---

mpandova mandrakizay, ka hohelohina ho mpivadi-pinoana amin'Andriamanitra, fahavalo ho amin'nysatroboninahitra, ary mpamadika ny tany indrindra.

Misy ohatra tsy tambo isaina momba ny fampijalianatsy hay lazaina sy tsy azo eritreretina mandritra iovanim-potoana io

Tantara anglisy. Olona maro no nandositra an'i Angleteranankanyamin'ny Tontolo Vaovao mba hialana amin'ny fahantrana sy ny fanenjehana. Nalaina avy amin'ny

bokin'ny maritiora an'i Foxe

Io politika mandrara ny famakiana Baibolyankoastry ny pretra io dia nohamafisin'ny Konsilin'i Trente (1545-64) izay nametraka ny Baiboly tao amin'ny lisitr'ireo boky voarara, ary nandrara ny olona tsy hamaky Baibolytsy misy fahazoan-dalana avy amin'ny eveka katolika romana na

[inquisitor.
jesus-is-lord.com/nobile.htm](http://jesus-is-lord.com/nobile.htm)

John Locke (1632-1704)

Nitady fomba hamahana ny fisaratsarahana ara-pivavahana sy ny fanenjehana i John Locke fa tsy nandao ny soratra masina.[3]:78 Mba hanaovana izany, dia nanohitra ny zon'ny

fitondram-panjakana hampihatra ny ortodoksa ara-pivavahana i Locke, ka nitodika tany amin'ny

Baiboly mba hanomezana fitambarana finoana izayazon'ny Kristiana rehetra ifanarahana, [3]:78-79 izany hoe "hampihena ny fivavahana ho amin'ny zavatra tena ilaina izay mety

hifanarahan'ny olona mahaymandanjalanja rehetra." [3]:80

- a. Ny maha-Mesia an'ijesosy
- b. Didin'ijesosy mivantana.[3]:78-79

Ny Kristiana dia afaka manolo-tena amim-pahatokiana amin'ny fampianarana hafa ao amin'ny Baiboly,saingy, araka ny fijerin'i Locke, dia izy ireo dia tsy tena ilaina izay tsy tokony hiady na hiezaka hifanerena na oviana na oviana ny

Kristianina.[3]:79 Tsy toy ny Puritains sy ny Hetsika Famerenana amin'ny laoniny tatyaooriana, Locke

dia tsy niantso rafitrafitra Famerenana ny fahafahana voalohany.[3]:79

John Wesley (1703-1791)

Ny fandraisan'ajaran'i Wesley amin'ny maha-teolojiana azy dia ny hanolotra rafitra iray

manohitra ny teolojiana. Ny zava-bitany ara-teôlôjia lehibe indrindra dia ny fampiroboroboanailay nantsoiny hoe "Fahalavorariana Kristiana", na ny fahasinan'ny fo sy ny fiainana. Nihevitra i

Wesley fa, eto amin'ity fiainana ity, ny Kristiana dia mety ho tonga amin'ny toetry ny fitiavana

an'Andriamanitra, na fitiavana tonga lafatra, nanjaka ambony indrindra tao am-pony. Ny teolojia evanjelika nataony, indrindra fa ny fahatakarany ny fahalavorariana kristiana, dia niorina mafy tamin'ny teolojian'ny sakramenta. Nohamafisiny hatrany ny fampiasana amin'ny ankapobeny ny fitaovan'ny fahasoavana (vavaka, soratra masina, fisaintsainana, Kômonio masina, sns) ho fomba hanamasinan'Andriamanitra sy hanovana ny mpino.

Ny hoe natao lavoraryamin'ny fitiavana dia nidika fa ny Kristianina iray dia afaka miaina amin'ny fiheverana voalohany indrindra ny hafa sy izay hahasoa azy. Nifototra tamin'ny tenin'i Kristy izy io fa ny didy lehibe faharoa dia ny "ho

Tiavo ny namanao tahaka ny tenanao." Araka ny fijeriny, io fironana io dia hahatonga ny olona iray hanao izany fadio ny heloka rehetra amin'ny namany. Io fitiavana io, miampy ny fitiavana an'Andriamanitra izay mety ho ny Ny ivon'ny finoan'ny olona iray, dia ilay antsoin'i Wesley hoe "fahatanterahan'ny lalàn'i Kristy".

Nino i Wesley fa ny fototry ny finoana kristiana dia nambara tao amin'ny Soratra Masina; ary ny Baiboly no hany loharano fototra niorenan'ny fampandrosoana ara-teôlôjia na

ara-poto-pampianarana. ... Kanefa, nino izy fa tsy maintsy nifanaraka tamin'ny fomban-drazana ortodoksa kristiana ny fotopampianarana.

Ny foto-pampianaranaizay nohamafisin'i Wesley dia fahasoavana mialoha, famonjena ho an'ny tena manokana amin'ny finoana, vavolombelon'ny Fanahy sy ny fanamasinana. [Ny fahasoavana misoroka dia fahasoavan'Andriamanitra izay mialoha fanapahan-kevitra ny olombelona. Efa nisy talohan'izay ary tsy nisy resaka momba izay mety ho nataon'olombelona. Araka ny ny olombelona dia simba noho ny vokatra ny fahotana, ny fahasoavana misoroka no ahafahan'ny olona mandray anjara amin'izany

Safidy malalaka nomen'Andriamanitra hifidy ny famonjena atolotr'Andriamanitra ao amin'ijesosy Kristy na handà izany fanolorana famonjena izany

Ireo fomba fijery sy finoana ireo dia novana indray ary notohanana'i John Wesley. Ireo finoana voalaza ao amin'ny The Moody Handbook of Theology nosoratan'i Paul Enns ireto dia aseho eto amin'ity tabilao manaraka ity:

Fifidianana mifototra amin'ny fahalalana (eo aloha) - nofidin'Andriamanitra ireo izay
Fantany fa amin'nysitra pon'izy ireo manokana no hino an'i Kristy

sy hitandrina amin'ny finoana.

Sorompanavotantsy manam-petra- Tao amin'ny Sorompanavotany no nanomezan'i Kristy
fanavotana ho an'ny olombelona rehetra, ka mahatonga ny olombelona rehetra hovoavonjy.

Ny sorompanavotan'i Kristy dia tsy manan-kery afa-tsy amin'ireo
izay mino.

Fahaizana voajanahary- Tsy afaka mamonjy ny tenany ny olona; ny
Fanahy Masina dia tsy maintsy manatanteraka ny
fahateraham-baovao.

Fahasoavana Misoroka- Ny asa fiomanana ataon'ny Fanahy Masina
ny mino mba hamaly ny filazantsara sy hiara-miasa amin'ny
famonjen'Andriamanitra.

Fiarovana amin'ny fepetra - Nomena fahefana ny mpino

miaina fiainana mandresy. Afaka miala amin'ny fahasoavana anefa
izy ireo ka hahavery ny famonjena azy.

Ny fahasoavana misoroka no fototry ny finoany fa ny olona rehetra dia afaka ny ho voavonjy amin'ny finoana an'i Kristy. Tsy toy ny Calvinista tamin'ny androny i Wesley, fa tsy nino ny toerana mialoha. Takany fa ny ortodoksa kristiana dia nanizingizina fa ny

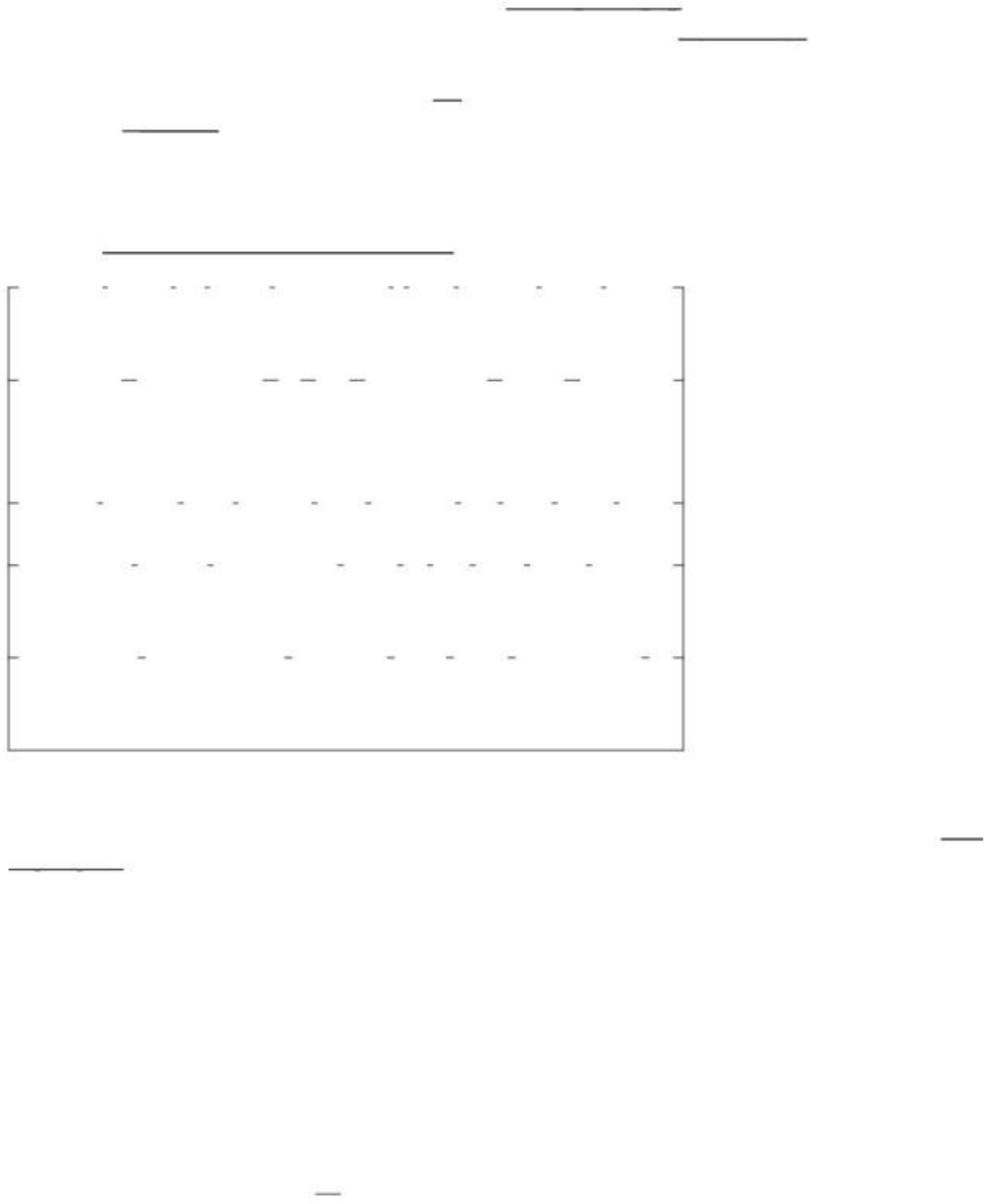
fahasoavan'Andriamanitra ireryihany no ahafahana famonjena. Naneho ny fahatakarany ny fifandraisan'ny olombelona amin'Andriamanitra ho fiankinana tanteraka amin'ny

fahasoavan'Andriamanitra izy. Niasa Andriamanitra mba hahafahan'ny olona rehetra ho tonga amin'ny finoana amin'ny alalan'ny fanomezana hery ny olombelona hanana fahalalahana tena misy eo amin'ny fanehoana an'Andriamanitra.

Nolazain'i Wesley fa ny ampahanyamin'ny fomba teôlôjia dia ahitana ny finoana traikefa. Raha

lazaina amin'ny teny hafa, ny fahamarinana dia hovelona amin'ny zavatra niainan'ny

Kristianina (amin'ny ankapobeny, fa tsy ho an'ny tsirairay), raha tena fahamarinana tokoa. Ary ny fampianaranatsirairay dia tsy maintsy azo arovana ara-tsaina. Tsy nanasaraka ny finoana tamin'ny saina izy. Ny fomban-drazana sy ny traikefa ary ny saina anefa dia niharan'ny Soratra Masina mandrakariva, hoy i Wesley, satria tsy misy afa-tsy ny Tenin'Andriamanitra nambara 'raha ilaina amin'ny famonjena antsika.'[15]

Nanoratra izy tamin'ny 1770: "Misyfampianarana maro tsy dia ilaina loatra ... Amin'ireo dia mety hieritreritra sy avela hieritreritra isika; Saingy, mandra-pahatongan'izany, andao isika hihazona mafy ny zava-dehibe..."[20] [Tena toa ny tena ilain'i Locke io 50 ka hatramin'ny 70 taona talohan'izay.] Nampiroborobo olana ara-tsosialy maro tamin'izany andro izany i Wesley, anisan'izany ny fanavaozana ny fonja sy ny hetsika fanafoanana. Nanampy tamin'ny fananganana syfananganana fikambanan'ny Kristiana manerana an'i Angletera, Ekosy, Pays de Galles ary Irlandyizy ho vondrona kely izay namolavola ny fandraisana andraikitra manokana, ny maha-mpianatra ary ny fampianarana ara-pivavahana teo amin'ireo mpikambana. Ny fandraisany anjara lehibe dia ny hanendrympitory teny mandehandeha sytsy voatendry izay nitety faritra maro mba hitory ny filazantsara sy hikarakara ny olona eo amin'ny fiaraha-monina. Ireo tovolahy izay nanampy azy ireo dia nantsoina hoe "mpanentana" izay niasa nitovy tamin'ireo apostoly roa ambin'ny folo taorian'ny niakaran'ijesosy tany an-danitra.

nalaina

From

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/John_Wesley"

Puritains - 16th - 17th Taonjato

Ny iray amin'ireo tanjona fototry ny Puritans anglisy dia ny hamerina amin'ny laoniny ny fiangonana madio sy "primitive" izay ho fiaraha-monina apostolika marina tokoa.[3]:40,41 Io toe-tsaina io dia nisy fiantraikany lehibe teo amin'ny fivoaran'ny Puritains tany Amerika Colonial.[3]:50-56

Batista misaraka (1730 - 1740)

Nandritra ny Fifohazana Lehibe Voalohany dia nisy fihetsiketsehana nivelatra teo anivon'ny Batista fantatra amin'ny anarana hoe Batista Misaraka. Lohahevitra roa tamin'io hetsika io ny fandavana ny fanekem-pinoana sy ny "fahafahana ao amin'ny Fanahy [Ny Baiboly ho toy ny fitsipika tokana ho an'ny filaminan'ny fiangonana tokony harahina amim-pitandremanasady manalavitra ny antsipirihan'ny endrika ara-Baibolyizay mitondra any amin'ny Baiboly

ara-dalàna]."[3]:65 Ny Batista Misaraka dia nahita ny soratra masina ho "fitsipika tonga lafatra" ho an'ny fiangonana [nohoizany, tsy ilainy [3] :66 foto-pinoana, na dia eo aza ny

fanekem-pinoana]. tsy niziriziry tamin'ny fifanarahana tanteraka momba ny antsipirian'io lamina io izy ireo.[3]:67 Tany Nouvelle-Angleterre no niavian'io vondrona io, fa natanjaka indrindra tany atsimo izay nanantitranterana ny lamina ara-Baiboly ho an'ny fiangonana.[3]:67 Tanyamin'ny

tapany farany tamin'ny taonjato faha-18 dia niparitakatanyamin'ny sisin-tany andrefan'i

Kentucky sy Tennessee izy io, ary tany no nanomana ny fihetsiketsehana Stone sy Campbell tany atsimo ho an'ny Separatera Baptiststaty aoriana. Hetsika Famerenana amin'ny laoniny, satria ny mpikambana ao amin'nyvondrona Stone sy Campbell dia nisintona be dia be avy amin'ny

laharan'ny Batista Misaraka.[3]:68

Ny famerenana amin'ny laoniny ny Batista misaraka ihany koa dia nandray anjaratamin'ny fivoaran'ny Batista Landmark tao amin'io faritra io tamin'ny fotoana mitovy amin'ny Hetsika

Famerenana amin'ny laoniny Stone-Campbell. Teo ambany fitarihan'i James Robinson Graves, ity vondrona ity dia nitady drafitra mazava ho an'ny fiangonatanany am-boalohany, ka nino fa ny fiviliana amin'izany drafitra izany dia hanakana ny olona iray tsy ho anisan'ny fiangonana

marina.[3]:68 [Mety ho marina ve izy roa, na iray no mety na samy diso?]

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Restoration_Movement"

James O'Kelly (1732-1826)

O'Kelly dia mpisolovava voalohanyamin'ny fitadiavana firaisana amin'ny fiverenana amin'ny Kristianisma ao amin'ny Testamenta Vaovao. [4]:216 Tamin'ny 1792, tsy afa-potamin'ny andraikitra ny eveka tao amin'ny Episkopaly Metodista.

Fiangonana, nisaraka tamin'io vatana io izy. Ny hetsika O'Kelly, miorina any Virginia sy Avaratra

Carolina, dia nantsoina hoe Metodista Repoblikanatanany am-boalohany. Tamin'ny 1794 izy ireo no nandray ny anarana hoe Fiangonana Kristiana.[5]

O'Kelly, Rice Haggard ary ny hafa dia namaritra fitsipika dimy lehibe ao amin'ny Fiangonana Kristiana 1. Kristy irery no lohan'ny fiangonana.

2. Ny anarana kristiana no hany anarana azo ekena
3. Ny Baiboly no hany fitsipiky ny finoana
4. Ny toetra kristiana no hany fitsapana ny fiombonan'ny fiangonana
5. Tombontsoa ho an'ny rehetra ny zo hitsara manokana.

Ny Fanjakana Mandrakizay, FW

Mattox, p. 312

Elias Smith (1764 – 1846) sy Abner Jones (1767 – 1840)

Nandao ny fiangonana Batista i Abner Jones, dokotera iray ary nanangana fiangonananantsoiny

hoe Fiangonana Kristiana tany Lyndon, Vermont, izay ny Baibolyhany no fanekem-pinoanaNy.mandrakizay Fanjakana, FW Mattox, p.313

Elias Smith avy any Vermont dia nanatevin-daharana an'i Dr. Jones tamin'ny hetsika iray izay miombon-kevitra mitovy amin'ny an'ny O'Kelly.[3]:68[6]:190 Nino izy ireo fa ny mpikambana dia afaka, amin'ny fijerena ny soratra masina fotsiny,

Kristiana tsy voafatotra amin'ny fomban'olombelona sy ny antokom-pinoana nentina avy any Eoropa.[3]:68[6]:190

Barton W. Stone (1772 – 1844)

Raha nianatra tao amin'ny Guilford Academy tany Caroline Avaratra tamin'ny 1790,[2]:71 i

Stone dia nandre an'i James McGready (minisitry Presbyteriana) niteny.[2]:72 Taona vitsivitsy taty aoriana dia lasa ministra Presbyteriana ny tenany.[2]:72 Rehefa nandinika lalina kokoa ny finoan'ny Presbyteriana i Stone, indrindra fa ny Confession of Faith Westminster, dia niasalasa izy fa ny sasany amin'ireo finoan'ny fiangonana dia tena tsy mifanaraka amin'ny Baiboly.[2]

faharatsiana, fifidianana tsy misy fepetra ary fanendrena mialoha.:72,73[2] :72,

Fifohazana Cane Ridge

Tamin'ny taona 1801, ny Fifohazana Cane Ridge any Kentucky dia namboly ny voa ho an'ny hetsika iray tany Kentucky sy ny lohasahan'ny Reniranon'i Ohio mba hiala amin'ny antokom-pinoana ary ho lasa Kristianina fotsinyhany - na Katolika, na

Protestanta najiosy. Tamin'ny 1803 dia niala tao amin'ny Kentucky Presbytery i Stone sy ny hafa ary nanangana ny Springfield Presbytery. Ny fisehoan-javatra mamaritra ny elatra Stone an'ny hetsika dia ny famoahana ny Last Will and Testament of The Springfield Presbytery, tao Cane Ridge, Kentucky, tamin'ny 1804. The Last Will dia antontan-taratasyfohyizay nanambaran'i Stone sy ny dimy hafa ny fialanyamin'ny Presbyterianism sy ny fikasany ho anisan'ny tenan'i Kristy irery ihany. ary nanandraatra ny Baiboly ho loharanon'ny fahatakarana ny sitrapon'Andriamanitra.

Fifandraisana Kristiana

Elias Smith dia efa nandre momba ny hetsika Stone tamin'ny taona 1804, ary ny hetsika O'Kelly tamin'ny 1808.[6]:190 Ireo vondrona telo ireo dia nitambatra tamin'ny taona 1810.[6]:190 Tamin'izany fotoana izany dia nisympikambana 20.000 teo ho eo ny fitambaran'ireo.

Toetran'ny hetsika Stone

Ny vato fehizoron'ny hetsika Stone dia ny fahalalahana Kristiana, izay nitarika azy ireo ho amin'ny fandavana amin'ireo fanekem-pinoana ara-tantara, fomban-drazana ary rafitra ara-teôlôjiaizay nivelatra

nandritra ny fotoana ela ary nifantoka tamin'ny kristianisma voalohany niorina tamin'ny

Baiboly.[3]:104,105

Raha ivon'ny hetsika Stone ny famerenana amin'ny laoniny ny Kristianisma tany

am-boalohany, dia hitan'izy ireo fa tena ilaina ny famerenana ny fomba fiainan'ny

fiangonana voalohany, ary nandritra ireo taona voalohany dia "nifantoka bebe kokoa ... tamin'ny fiainana masina sy marina noho ny endrika syfirafitry ny fiangonana

voalohany. fa tsy fandaharana mazava amin'ny fanarenana ny fomban'ny Testamenta Vaovao.[3]:103 Ny fanantitranterana ny fahafahana dia nahery vaika ka nanalavitra ny fivoaran'ny fomban-drazana ara-pivavahana ny hetsika, ka niteraka fihetsiketsehana izay "tsy misy dogma, endrika, na rafitra."

Ny lohahevitra iray hafa dia ny fanafainganana ny arivo taona.[3]:104 Maro ny Amerikanina

tamin'izany fotoana izany no nino fa akaiky ny arivo taona 5 ary nametraka ny fanantenany ho an'ny arivo taona teo amin'ny fireneny vaovao, dia i Etazonia.[3]:104 Ireo mpikambana ao

amin'ny hetsika Stone dia nino fa ny kristianisma mitambatra miorina amin'ny fiangonana

apostolika ihany, fa tsy firenena na antokom-pinoana efa misy, dia mety hitarika ho amin'ny fiavian'ny arivo taona maro [3] :104 Stone. "apokalyptika" noho ny an'i Alexander Campbell, satria nino izy fa diso tafahoatra loatra ny olona ka tsy afaka nampiditra ny taona arivo taona tamin'nyalalan'ny fandrosoan'ny olombelona.[8]:6,7 Fa kosa, nino izy fa miankina amin'ny

herin'Andriamanitra izany, ary eo am-piandrasana an'Andriamanitra hanangana ny fanjakany dia tokony hiaina toy ny hoe efa tafaorina tanteraka ny fitondran'Andriamanitra.[8]:6

~~Ho an'ny hetsika Vato dia tsy dia misy ifandraisany amin'ny teoria eskatôlôjika izany [ny fandalinana ny teolojia sy ny filozofia mikasika ny fiafaran'ny zanak'olombelona farany na ny fiafaran'izao tontolo izao, izay matetika antsoina hoe faran'izao tontolo izao. miaramila, fitiavam-bola, materialisma ary fanandevozana.6[8]~~

Hita tao amin'ny "https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Restoration_Movement"

Thomas Campbell (1763 - 1854)

5 Jereo ny thebiblewayonline.com - Millennium

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Eschatology>"

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Nisy hetsika famerenana amin'ny laoniny hafa natomboka rehefa namoaka ny Fanambarana sy ny lahatenin'ny Fikambanan'ny Kristianina tany Washington i Thomas Campbell tamin'ny 1809. Tamin'izany no nanehoany ny sasany tamin'ireo faharesen-dahatra momba ny fiangonan'ijesosy Kristy, tamin'ny nananganany ny Fikambanan'ny Kristianina tany Washington, tao amin'ny Fivondronan'i Washington, Pennsylvanie, tsyamin'ny maha-fiangonana azy fa amin'ny maha-fikambanan'olona mitady hitombo amin'ny finoana. Brush Run Church.[1]:108-111[1] Rehefa nitarika ny mpanavao hanao batisa asitrika ny fianaran'izy ireo ny Testamenta Vaovao, dia nanasa ny Fiangonana Brush Run ny Fikambanana Redstone Baptist mba hiaraka amin'izy ireo ho amin'ny fiombonana. Nanaikyzy ireo raha toa ka "avela hitory sy hampianatraizayninarany tao amin'ny Soratra Masina" izy ireo.

Alexander Campbell (1788 - 1866)

Alexander, zanak'i Thomas, dia niaraka taminy tany Etazonia tamin'ny 1809, ary tsy ela dia nandray anjara lehibe tamin'ny hetsika.[3]:106 Niasa tao amin'ny Redstone Baptist Association ny Campbells nandritra nyvanim-potoana 1815 ka hatramin'ny 1824. Raha samy nizara batisa tamin'nyalalan'ny asitrika sy ny fitondran'ny kongregasionatsirairay ny Campbells sy ny Batista, [matetika fantatra amin'ny anarana hoe congregationalism, rafi-pitantanana ny fiangonana eo an-toerana.

Ecclesiastically sovereign, or autonomous - wikipedia.org/wiki/Congregationalist_polity] dia hita tsy ho ela fa tsy Batista nentim-paharazanaizy sy ny mpiara-miasa aminy. Tao anatin'ny Fikambanana Redstone, dia nanjary tsy azo leferina ny tsy fitoviana tamin'ny sasany tamin'ireo mpitarika Batista rehefa nanomboka namoaka gazety iray, *The Christian Baptist*, i Alexander Campbell, izay

nampiroborobo ny fanavaozana. Efa niandrandra ny ady i Campbell ary namindra ny

maha-mpikambana azy tao amin'ny kongregasionan'ny Fikambanana Batista Mahoning tamin'ny 1824.[1]:131

Nampiasa ny *The Christian Baptist* i Aleksandra mba hiresahana izay heveriny ho olana lehibe amin'ny fananganana indray nyvondrom-piarahamonina Kristiana apostolika amin'ny fomba mirindra sy misaina. Nyampahanyamin'izany dia tokony hanavahana mazava tsara ny lafiny tena ilaina sy tsy ilaina amin'ny kristianisma voalohany.[3]:

Ny zavatra nolazainy fa tena ilaina amin'ny Kristianisma apostolika dia:

- a. fahaleovantenan'ny kongregasiona
- b. loholona maromaro ao amin'ny kongregasionatsirairay
- c. fiombonana isan-kerinandro ary

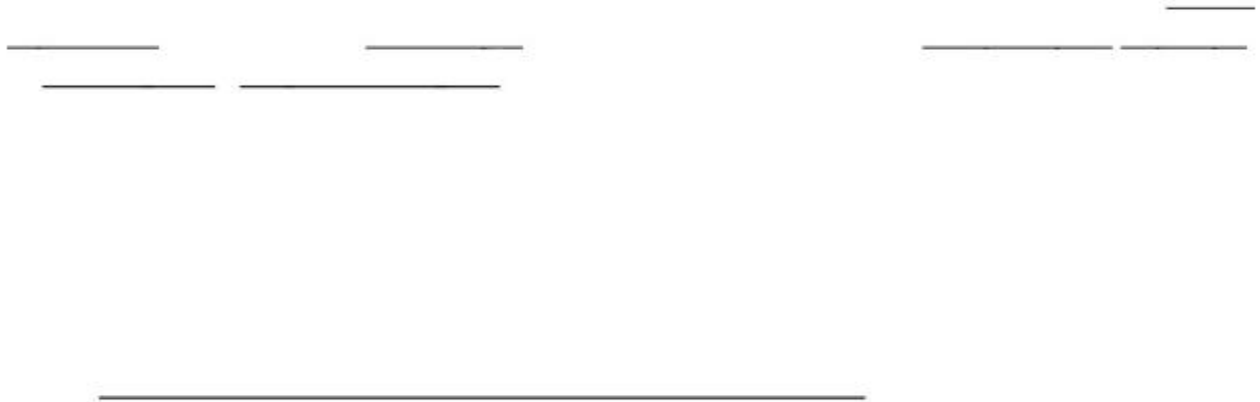
d. fandrobohana [ny mpino] ho famelan-keloka."[3]:106

Anisan'ireo zavatra nolaviny fa tsy ilaina ny:

- a. ny oroka masina
- b. dorkasy
- c. fiainana iombonana
- d. fanasan-tongotra ary

Walter Scott (1796-1861)

Tamin'ny 1827, ny Fikambanana Mahoning dia nanendry an'i Walter Scott ho evanjelista. Tamin'ny ezaka nataon'i Scott dia nitombo haingana ny Fikambanana Mahoning. Nitsidika fiangonana maromaro noforonin'i Scott i Thomas Campbell tamin'ny 1828, ary nandre azy nitory. Nino i Campbell fa mitondra lafiny vaovao lehibe amin'ny hetsika i Scott amin'ny fomba fiasany amin'ny fitoriana ny filazantsara.[1]:132-

133 Tamin'ny 1830, dia nirava ny Fikambanana Batista Mahoning. Natsahatra ny famoahana an'i Alexander Christian Baptist, ary tamin'ny Janoary 1831, dia nanomboka namoaka ny Millennial Harbinger izy.[1]:144-145 wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement

---

Ny fiantraikan'ny Fahazavana

Thomas Campbell dia mpianatry ny filozofa Enlightenment John Locke [1632-1674].[3]:82

Tsarovy fa i Locke dia nanana fitsipika fototra roa a) Ny maha-Mesia an'ijesosy sy b) an'ijesosy mivantana baiko. I Campbell dia nanolotravaolana mitovy amin'ny fisaratsarahana ara-pivavahanaizay efa nandroso

Talohan'izay, nataon'i Herbert sy Locke: "Ampidino ny fivavahana ho amin'ireo zavatra ilaina rehetra izay azo itokisana

Mety hiombon-kevitra amin'izany ny olona."[3]:80 Ny zavatra tena ilaina hitany dia ireto zavatra nomen'ny Baiboly ireto:

- a. Izao no lazain'i Jehovah,
- b. Lalàna nankatoavina"[3]:81

Niady hevitra ihany koa izy ny amin'ny "famerenana tanteraka ny kristianisma apostolika." [3]:82 i Thomas dia nino fa ny fanekem-pinoana dia nampisara-bazana ny kristiana. Nino koa izy fa mazava tsara ny Baiboly ka azon'ny rehetra takarina, ary noho izany dia tsy ilaina ny fanekem-pinoana.[11]:114

Alexander Campbell koa dia voataona lalina tamin'ny fomba fisainan'ny Enlightenment,

indrindra ny Scottish School of Common Sense of Thomas Reid sy Dugald Stewart.[3]:84 Ity groupe ity dia nahita ny Baiboly fa manome zava-misymivaingana fa tsy fahamarinana

mivaingana, ary nanoro ny fomba siantifika na Baconian amin'ny fandikana ny Baibolyizay manomboka amin'ireo zava-misyireo, alamino izay azo ampiharina [3] izy ireo mba

hisintonana an'io lohahevitra io, ary avy eo dia naverin'i Alexander io hevitra io. fa "ny baiboly dia bokin'ny zava-misy, fa tsy hevitra, teoria, generalité abstract, na famaritana

am-bava."[3]:84 Nino izy fa raha mametra ny tenany amin'ny zava-misy ao amin'ny Baiboly ny Kristianina, dia tsy maintsy hifanaraka izyireo, ary hitany fa manome drafitra na

lalàm-panorenana ho an'ny fiangonana ireo zava-misy ireo.:84[3]

wiki/Restoration_Movement

Toetran'ny hetsika

Ny fomba fiasan'i Thomas Campbell dia nampifandray ny fomban'ny Enlightenment ho amin'ny firaisankina amin'ny fomban-drazana Reformed sy Puritan momba ny famerenana amin'ny

laoniny.[3]:82,106 Ny Fahazavana dia nisy fiantraikany tamin'ny hetsika Campbell tamin'ny

fomba roa. Voalohany, izy io dia nanome ny hevitra hoe azo atao ny miray saina kristiana

amin'ny fitadiavana andiana zavatra tena ilaina izay ifanarahan'ny olona mahaymandanjalanja rehetra. Ny faharoa dia ny foto-kevitra momba ny finoana misaina izay narafitra sy niaro

tamin'ny foto-kevitra maromaro avy ao amin'ny Baiboly.[3]:85, 86

primitivism, nisyihany koa ny fizotry ny fisainany.[8]:7
en.wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement

Toko 3

ny Fanjakana Arivo Taona

Ny teny hoe "arivo taona" dia tsy miseho amin'ny dikanten'anglisy. Avy amin'ny teny latinina midika hoe arivo taona izy io. Ny fandikana samihafa dia:

Ny premillennialists dia mihevitra fa ny fanjakan'i Kristy dia tsy mbola niorina ary ny faharoa

Ny fahatongavana ara-bakiteny sy ara-batana eto an-tany dia hialoha ny fiorenany, ary aorian'izay dia hanjaka arivo taona izy alohan'ny hifaranan'ny tantara.

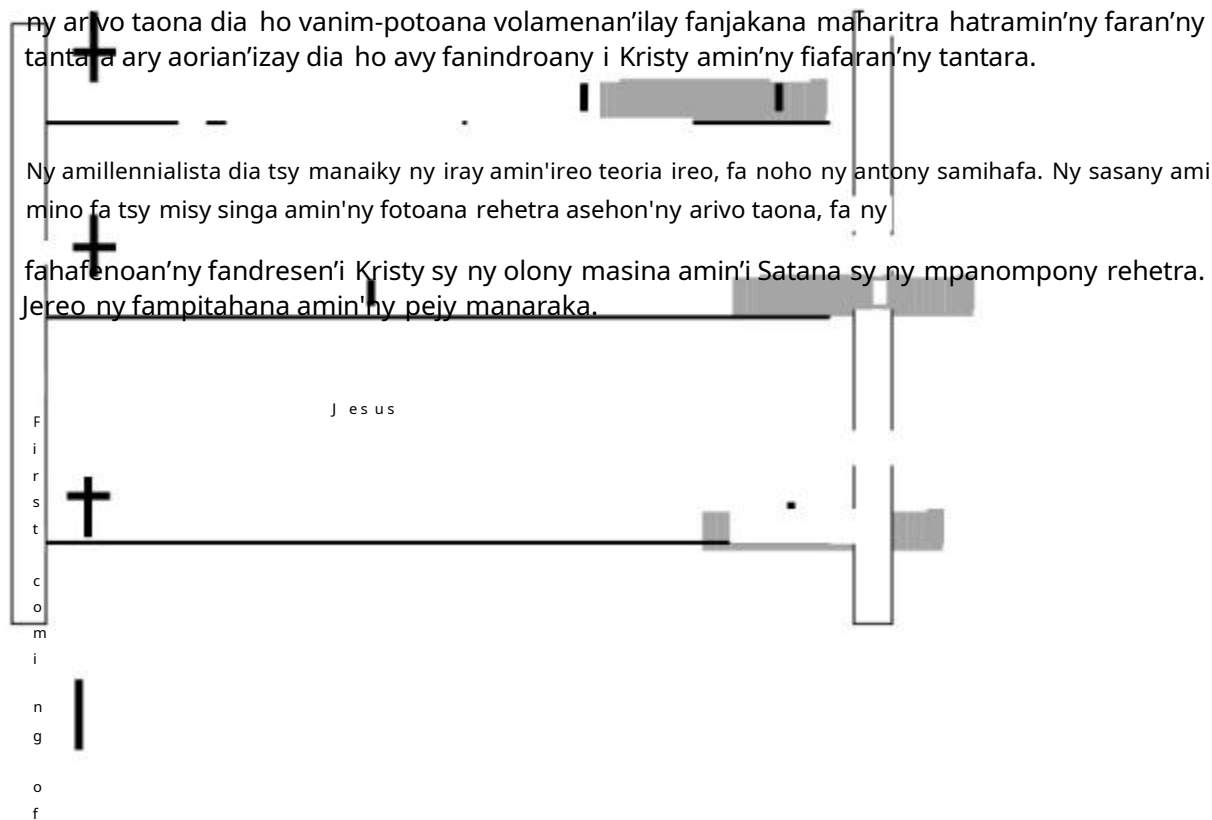
Ny dispensasionista dia mino fa ny Isiraely dia miavaka amin'ny Fiangonana, ary Andriamanitra dia hanorina a fanjakana arivo taona teo amin'ny Isiraely izay i Kristy, rehefa tafaverina, no hitondra an'izao tontolo izao avy ao Jerosalema mandritra ny arivo taona

Ny postmillennialists dia mino fa ny fanjakan'i Kristy dia naorina ho tohin'ny fiaviany voalohany, izany

ny arivo taona dia ho vanim-potoana volamenan'ilay fanjakana maharitra hatramin'ny faran'ny tantara ary aorian'izay dia ho avy fanindroany i Kristy amin'ny fiakaran'ny tantara.

Ny amillennialista dia tsy manaiky ny iray amin'ireo teoria ireo, fa noho ny antony samihafa. Ny sasany amin'izy ireo mino fa tsy misy singa amin'ny fotoana rehetra asehon'ny arivo taona, fa ny

fahafenoan'ny fandresen'i Kristy sy ny olony masina amin'i Satana sy ny mpanompony rehetra. Jereo ny fampitahana amin'ny pejy manaraka.

arivo taona an'ohatra

4. Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Postmillennialism>"

Ny mpanohitra mazava voalohany ny premillennialismmifandray amin'ny Kristianisma dia i Marcion (85-160 AD). Nanohitra ny fampiasana ny Testamenta Taloha sy ny ankamaroan'ny boky ao amin'ny Testamenta Vaovao izay tsy nosoratan'ny apostoly Paoly i Marcion. Izy no mpivadi-pinoana lehibe voalohany izay nivadika mafy tamin'ny finoan'ny fiangonana voalohany tamin'ny nandaozany ny fotopampianaran'ny fiverenan'i Kristy izay antomotra sy manokana. Tsy nino ny tena fahatongavana ho nofo i Marcion, ary noho izany dia tsy nisy toerana lojika teo amin'ny rafiny ho an'ny tena Fiaviana Fanindroany. Nanantena izy fa hovevy ny ankamaroan'ny olombelona rehefa mandà ny fahamarinan'ny Testamenta Taloha sy ny Lalàny. Anisan'ireo mpisava lalana talohan'ny andron'i Nice koa i Irénée, Justin, Theophilus, Tertullien, ary Hippolyte avy any Roma.

Hita tao amin'ny "<https://mg.wikipedia.org/wiki/Manokana:MobileLanguages/Premillennialism>"

Ny arivo taona koa dia foto-pampianarana momba ny Zoroastrianisma tamin'ny Moyen Âge momba nyvanim-potoana arivo taona nifanesy, izay samy hiafara amin'ny faharavan'ny fivavahan-diso sy nyfandringanana, mandra-paharavan'ny mpanjakan'ny fiadanana iray mpandresyamin'ny faran'ny taona arivo taona farany (heverin'ny sasany ho taona 2000). "Dia Saoshyant [Ao amin'ny angano persianina Saoshyant no ho avy hanavao ny fiainana rehetra amin'ny faran'ny andro.] manao ny zavaboary ho madio indray, ary ny fitsanganana amin'ny maty sy nyfisian'ny ho avy" (Zand-iVohuman Yasht 3:62).

Ny hetsika ara-tsosialy sy ara-politika isan-karazany, na ara-pivavahana na tsy ara-pivavahana, dia nampifandraisinatamin'ny metafora milenialista.

Inona no lazain'ny Baiboly?Apokalypsy 20:1-15

"Ary hitako fa, indro,nisyanjely nidina avy tany an-danitra, nanana ny fanalahidin'ny lavaka tsy hita noanoa sady nihazona rojo vy lehibe teny an-tanany;

Ary natsipiny tao amin'ny lavaka tsy hita noanoa izy, dia nanidy sy nanisy toambo-kase teo amboniny, mba tsy hamitahany ny firenena intsony mandra-pahatapitry ny arivo taona. Rehefa afaka izany, dia tsy maintsy afahanavetivetyzy.

Nahita seza fiandrianana izaynipetrahan'izay nomena fahefana hitsara aho.

Ary hitako nyfanahin'izay notapahin-doha noho ny fijoroany hovavolombelona momba an'ijesosy

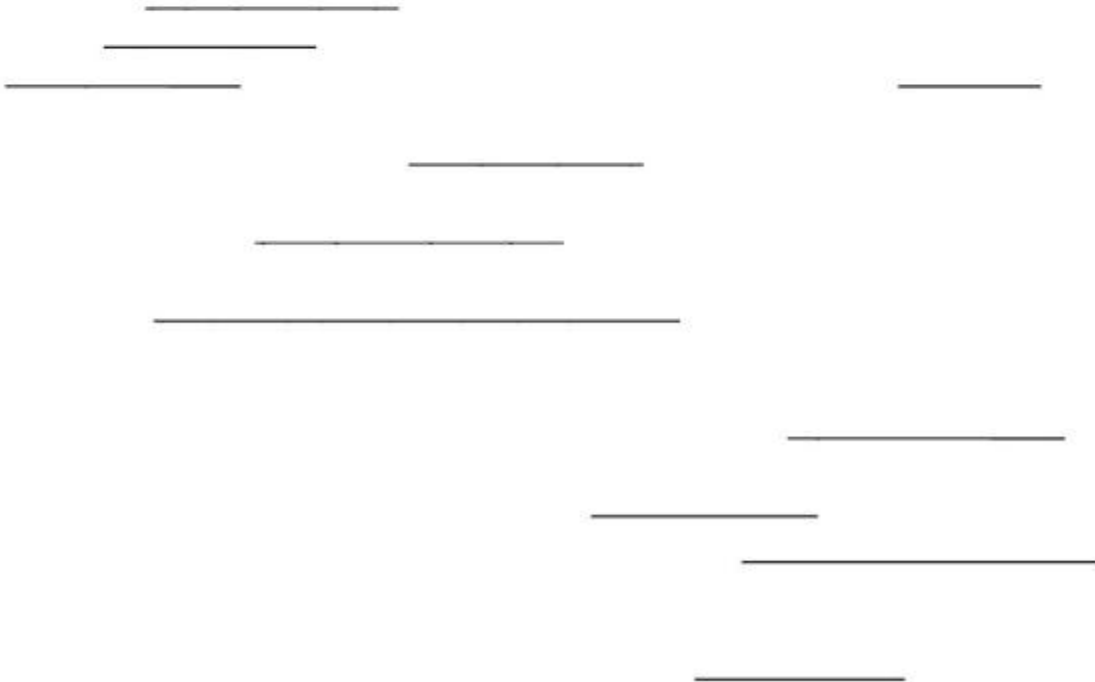
ary noho ny tenin'Andriamanitra. Tsy nivavaka tamin'ilay bibidia na ny sarinyzy ireo, ary tsy nandray ny marika eo amin'ny handriny na ny tanany.

Velona izy ireo ka niara-nanjaka tamin'i Kristy arivo taona. (Ny sisa amin'ny maty dia tsy mbola velona mandra-pahatapitry ny arivo taona.) Izany no fitsanganana voalohany.

Sambatra sy masina izay manana anjara amin'ny fitsanganana voalohany.

Tsy manan-keryaminy ny fahafatesana faharoa, fa ho mpisoron'Andriamanitra sy Kristy ary hiara manjakaaminy arivo taona.

Rehefa tapitra ny arivo taona, dia havoaka avy ao am-ponjany i Satana ka hivoaka hamitaka ny firenena amin'ny vazan-tany efatra, dia i Goga sy i Magoga, mba hanangona azy.

ho an'nyady. Ny isany dia toy ny fasika eny amoron-dranomasina. Namakivaky ny

eran'ny tany sy manodidina ny tobin'ny olon'Andriamanitra, ilay tanàna tiany. Fa nisy afo nidina avy tany an-danitra ka nandevona azy ireo.

Ary ny devolyzay namitaka azy dia natsipy tanyamin'ny farihy solifara mirehitra,

bibidia sy ny mpaminany sandoka no nariana. hampijalina andro aman'alina mandrakizay mandrakizayizy ireo.

Ary hitako fa, indro, nisy seza fiandrianana fotsy lehibe sy Ilay nipetraka teo amboniny. Nandositra teo anatrehany ny tany sy ny lanitra, ka tsy nisynitoerany intsony.

Ary hitako ny maty, na ny lehibe na ny kely, nitsangana teo anoloan'ny seza fiandrianana, dia novelarina ny boky. Nisy boky hafa nosokafana, dia ny bokin'ny fiainana. Ny maty dia notsaraina araka izay

nataony araka izay voasoratra ao amin'ny boky. Ny ranomasina dia namoaka ny maty tao anatiny, ary ny fahafatesana sy ny fiainan-tsi-hita namoaka ny maty tao aminy; ary samy notsaraina araka izay nataony avy ny olona. Dia natsipy tanyamin'ny farihy afo ny

fahafatesana sy ny fiainan-tsi-hita. Ny farihy afo no fahafatesana faharoa. Ary raha nisytsy hita voasoratra teo amin'ny bokin'ny fiainana, dia natsipy tanyamin'ny farihy afo izy.

Fanazavana fohy

Anjely avy any an-danitra - Tety an-tany ijaona rehefa nahita io ampahany amin'ny fahitana io

Manana ny fanalahidin'ny lavaka tsy hita noanoa - Ao amin'ny toko fahasivy no nananan'i Satana io lakile io, ka izao dia efa resy Izy.

Ilay dragona nifatotra nandritra ny 1000 taona - Resy tanteraka sy tanteraka [tanteraka] ny

devoly ary voafatohy ny asany tamin'ny alalan'i Roma hanohitra ny fiangonana, (vavolombelona voahidy ny rojo, ny lavaka ary ny famehezana). Izany no fiafaran'ny tantaran'ny Fanjakana

Romanina fa tsy ho an'i Satana. Hafahana izy mba hanandrana indray hampiasa firenena hafa.

Mandritry ny 1000 taona - 1000 taona tsy miresaka fe-potoana fa toe-draharaha. Nampiharinatamin'ny

Satana dia faharesena tanteraka. Raha ampiharina amin'ny olo-masina dia fandresena tanteraka izany. Ny isa 1000 dia midika fitambarana. Milaza ny Salamo 50:10 fa an'Andriamanitra ny biby fiompy eny amin'ny havoana arivo. Hoy ny Deoteronomia 7:9

Andriamanitra dia mitazona ny teny fikasany hatramin'ny taranaka arivo. Salamo 105:8 sy 1 Tantara 16:15 hoy Andriamanitra nandidy ny teniny hatramin'ny taranaka arivo. Ny hevitra dia tanteraka fa tsy fe-potoana voafetra.

Mariho ny hevitra na teoria hafa momba ny 1000 taona:

1. 1000 taona no fotoampitantanana Kristiana manontolo (hatramin'izany ka hatramin'ny farany). ny Ny olana amin'io hevitra io dia mitaky fe-potoana kely amin'ny tantaran'ny tanyorian'ny fiafaran'ny fotoana.

2. Ny 1000 taona dia ny fotoana rehetra mandra-pahatongan'ny fiavian'i Kristy fanindroany. Ny olana amin'ity Ny hevitra dia ny hametra ny fe-potoam-pisoronanananjakan'ny Kristiana ho latsaky ny vanim-potoana kristianina manontolo.
3. 1000 taona taorian'ny nandravana an'i Roma rehefa niroborobo ny Kristianisma. Ny olana Amin'io hevitra io dia mitaky ny hatsangana ireo maritiora maty tokony ho arivo taona lasa izay.

Satana ao amin'ny lavaka tsy hita noanoa - Tsy voafetra amin'ny asa i Satana fa voasakana!

Namahavetivety i Satana mba hamitahana ny firenena - Tsy fe-potoana io fa a

Izao no hafatra nolazain'Andriamanitra tamin'ny Kristianina: "Niara anareo tamin'ny lasaAho, ary mbola hataoko izany amin'ny andro ankehitriny ho avy, na aiza na aiza, na amin'ny fotoana inona, amin'ny fahavalo rehetra. Izany no antoky ny hoavy, toy ny ao amin'ny Ezekiela 38-39.

Ireo mipetraka eo amin'ny seza fiandrianana - Izay mipetraka eo amin'ny seza fiandrianana no manjaka. Izy ireo no nomena fahefana hitsara. Iza izy ireo? Izy ireo dia olo-masina mahatoky, velona na maty. Nampanantena iJesosy fa ny mpandresy dia hiara-manjaka Aminy amin'ireo firenena (Apokalypsy 2:26f; 3:21; 11:15-18; 18:20). Mitovy amin'ny Daniela 7:21, 22 ihanyizany.

Ny fanahin'ireo notapahin-doha noho ny amin'iJesosy – Ireo no maritiora tamin'ny fanenjehana. Nitsanganatamin'ny maty izy ireo (velona) ary miara-manjaka amin'i Kristy. Alaivo sary an-tsaina ny kianjan'nyady taorian'nyady ao amin'nyApokalypsy 19 miaraka amin'ny tany feno fatin'ireo voavono. Ireo maty izay maritiora kristiana dia mitsangana amin'ny maty ary miaraka amin'ireo olo-masina velona eo amin'ny seza fiandrianana mba hiara-manjaka amin'Andriamanitra. Tsy resy ireo maty satria avy hatrany dia natsangana mba tsy ho faty intsony. Izany no "fitsanganana voalohany". Mariho fa ireo maritiora ao amin'nyady ao amin'nyApokalypsy ihany no ireo fa tsy ireo kristiana izay efa maty nandritra ny tantara. Tsy fitsanganana ara-bakiteny izay hitranga rehefa hiverina iJesosy. Fomba an'ohatra ihany no ilazana fa mpandresy sy azo antoka ny olo-masina mahatoky.

Ny sisa amin'ny maty – dia ireo izay maty tao amin'ny fahitana tamin'ny fanompoana an'ilay bibidia ary nijanona ho faty nandritra ny 1000 taona (ara-panoharana) vao hatsangana sy haringana indray. Resy velona izy ireo. Resy maty izy ireo ary hovelona indray ka ho resy. Ny andininy faha-5 dia fononteny. Mba hahazoana ny heviny dia vakio ny v4 avy eo ny v5b:

("Niaina sy niara-nanjaka tamin'i Kristy arivo taona ny maritiora kristiana. Izany no fitsanganana voalohany.") Ny hoe mijanona ho faty mandritra ny arivo taona ireo fahavalon'i Jesosy dia midika fotsiny hoe resy tanteraka tamin'nyady nataony tamin'i Kristy sy ny fiangonana. Tsy fe-potoana ara-bakiteny no tiana holazaina.

Ny fitsanganana voalohany - izany no fitsanganan'ny maritiora ho an'iJesosy. Antsoina hoe "voalohany"

satria iJaona dia hahita fitsanganana fanindroany. Na ny mpanompon'Andriamanitra na ny mpanompon'ny bibidia maty tamin'ny fahafatesana voalohany fa ny tsara fanahy ihany no ao amin'ny fitsanganana voalohany. Ny voalohany ny fitsanganana amin'ny maty dia ho amin'ny fiainana sy ny fitondrana fa ny fitsanganana faharoa dia ho amin'ny fahafatesana faharoa. ny

Ny hafatra dia ny hoe ny maty ao amin'i Kristy dia mandray anjara amin'ny fandresena tahaka ny ataon'ny mpanompon'Andriamanitravelona.

Mpisoron'Andriamanitra...manjaka 1000 taona - tsy miresaka momba ny halavan'ijesosy nanjakaizany fa hoe ahoana ela no hanjakan'ny olo-masina. Ny tanjona eto dia tsy ny fotoana fa ny fandresena tanteraka sy ny fitahiana.

Izay nananany talohan'ny nahafatesany (fanjakan'ny mpisorona), dia nitohy taorian'ny nahafatesany. Amin'ny fiainana sy amin'ny fahafatesana dia mpandresy ny mpanompon'Andriamanitra.

Namaha sy mamitaka ny firenena i Satana (indray) - Mbola hiasa eto amin'izao tontolo izao i Satana handrava ny finoan'ny mpanompon'Andriamanitra.

Goga sy Magoga - Na iza na iza izy ireo nefa tsy misy olona manokana tahaka ny nampiasana azy ireo ao amin'ny Ezekiela 38, 39. Iza no hafatra ao amin'ireo toerana roa ireo: Hoy Andriamanitra amin'nyolony: "Efa niaro anareo Aho ka naharesy anareo amin'izao fahoriana ankehitrinyizao, ary mbola hataoko indray izany na oviana na oviana ilainareo." Ny halehiben'io fahavalo vaovao ho avy io (na inona na inona) sy ny fahamoran'ny fandresen'Andriamanitra azy ireo ihany koa no tsindriana. Ry kristianina havana, aza manahy ny amin'ny fanirian'Andriamanitra sy ny fahaizany hiaro anareo amin'ny fahavalo rehetra, na amin'izao na amin'ny hoavy! Fanamarihana momba ny teoria talohan'ny arivo taona: Ny fiezahana rehetra hamorona tafika goavam-be mankahala an'Andriamanitra ao amin'ny tontolo iray izay tsy misy an'i Satana ary ny mpanompon'Andriamanitraihany no miaina dia voaheloka ho tsy mahomby (indrindra raha mino ianao fa tsy azo atao ny mivadi-pinoana).

Natsipy tao amin'ny farihy afo ny devoly - Ny farihy afo dia maneho ny faharesena tanteraka. Tsy misy miverina rehefa natsipy tanyamin'ny farihy afo. Tsy ny famaizana mandrakizay no resahina fa ny fandresen'ny vahoakan'Andriamanitra sy nyfandresen'ny fahavalon'Andriamanitra.

Seza seza fiandrianana fotsy lehibe - dia tsy andro fitsarana ara-bakitenyizaytsy maintsy hisehoan'ny olona rehetra ho iray andro. Tahaka ny Daniela 7:9-12 izay nitsarana an'i Roma (fanjakanafahefatra).

Fitsanganana faharoa – nitsangana ny mpivavakatamin'ilay bibidia. Ny

mpanompon'Andriamanitra dia tsy noho izy ireo natsangana 1000 taona talohan'izay (ao amin'ny fahitana).

Ao anatin'io fahitana io dia voafatotra 1000 taona ny devoly hanehoana ny fomba naharesy azy tanteraka tamin'nyady nataony tamin'ny fiangonananampiasa an'i Roma. Afaka kelikely izy, satria aorian'i Roma dia hisy andrana hafa ary hitovy ny anjarany. Ny fandresena dia aseho

amin'nyalalan'ny fahitana ireo olo-masina (velona sy nitsangana) manjaka sy mitsara amin'ny fandresena tanteraka [feno]. Ity toko ity dia milaza ny fandresena tanteraka an'i Kristy sy ny fiangonany ary faharesena tanteraka ho an'i Satana sy ny fiangonanananenjika ny Fanjakana Romana. Fanambarana 20 avy amin'ny The Revelation of John The Apostle, Joe McKinney,

TheBibleWay Online

Toko 4

Fampifangaroana sy fizarana

Mitambatra ny hetsika Stone sy Campbell

Ny hetsika Campbell dia nampivavaka ny "fanarenana rafitra sy rational" ny

fiangonanatany am-boalohany, mifanohitra amin'ny hetsiky ny Vato izay nampivavaka ny fahalalahana mahery vaika sy nytsyfisian'ny dogma.[3]:106-108

Na dia teo aza ny tsyfitovizan'izy ireo, dia nifanaiky tamin'ny olana maro be ny hetsika roa tonta.[3]:108 Samy nahita ny famerenana ny Kristianisma apostolika ho toy ny fomba hanafainganana ny taonarivo.[3]:108 Samy nahita ny famerenana ny fiangonana voalohany ho lalana mankanyamin'ny fahalalahana kristiana koa izy

ireo.[3]:108 Ary samy nino fa ny firaisana

eo amin'ny Kristianina 8 dia azo tanterahina amin'ny fampiasana ny Kristianisma apostolika ho modely.[3]:108 Ny Ny fanoloran-tenan'ny fihetsiketsehana roa amin'ny famerenana amin'ny laoniny ny fiangonana voalohany sy ny fampiraisana ny kristiana dia ampy hanentanana ny firaisankinan'ny maro amin'ireo hetsika roa ireo.[8]:8, en.wikipedia.org/wiki/Restoration_Movement

Fanamarihana: Koa satria samy nino ny fizakan-tenan'ny fiangonana, inona no anton'ny fampiraisana? "Raccoon John" Smith (1784-1868)

Nivondrona tao amin'ny High Street Meeting House, Lexington,

Kentucky niaraka tamin'ny fifampikasihan-tanana teo amin'i Barton W. Stone sy "Raccoon" John Smith ireovondrona roa ireo, ny Asabotsy 31 Desambra 1831.

Campbells.[9]:116

Solontena roa tamin'ireo tafavory no voatendry hitondra ny vaovaon'ny sendikà amin'ny rehetra

ny fiangonana: John Rogers, ho an'ny Kristianina ary "Raccoon" John Smith ho an'ny fanavaozana. Na dia teo aza ny zava-tsarotra sasany dia nahomby ny fampivondronana.[1]:153-154 Maro no nino fa ny sendikà dia manana fampanantenana lehibe ho an'ny fahombiazan'ny hetsika mitambatra, ary niarahaba ny vaovao. amin-kafanam-po.[8]:9

Miaraka amin'ny fampivondronana dia nisy ny fanamby amin'ny antsoina hoe hetsika vaovao. Mazava ho azy, mahita a Zava-dehibe ny anarana ara-baiboly sytsy misy sekta. Naniry ny hanohy hampiasailay anarana i Stone

"Kristianina." Alexander Campbell dia nanantitrantitra ny amin'ny "mpianatr'i Kristy". Vokany, samy nampiasaina ny anarana.[1]:27-28

Hatrany am-piandohan'ny hetsika dia ny fifampizarana hevitra malalaka teo amin'ny vahoaka no namporisihan'ireo gazety navoakan'ny mpitarika azy. Alexander Campbell dia namoaka ny The Christian Baptist and The Millennial Harbinger. Namoka ny The Christian Messenger i Stone.[12]:208. Amin'ny fomba feno fanajana, samy namoaka ny fandraisan'anjaran'ny hafa izay tsy nitovy tanteraka tamin'ny azy izy ireo.

Rehefa nitambatra tamin'ny 1832 ny Mpanavao fivavahana an'i Stone sy Alexander Campbell (fantatra koa amin'ny hoe Mpianatra sy Batista Kristiana) tamin'ny 1832, dia vitsy an'isa ny Kristianina avy amin'ny fihetsiketsehana Smith/Jones sy O'Kelly no nandray anjara. ny fitandremana ny fiombonana sy nytsy trinitarianisme.[6]:190 izay tsy niray tamin'i Campbell dia nitambatra tamin'ny Fiangonanakongregationanina tamin'ny taona 1931 ka nanangana ny fiangonana kristianina.[6]:190 tamin'ny taona 1957 dia nitambatra tamin'ny Fiangonana Evanjelika sy Reforme ny Fiangonana Kristianina tamin'ny taona 1957 ka lasa Fiangonan'i Kristy.[6]:190

Adyamin'nyady, fiaraha-monina ary hira/mozika an'ny Fiangonana

⁸ Jereo ny thebiblewayonline.com - Tafaray Ao Amin'i Kristy

Rahavantany vao nandrafitra ireo foto-kevitra fototra momba ny Hetsika ireo mpitory ny filazantsaran'ny Famerenana amin'ny laoniny, toa an'i Stone sy ny Campbell, dia nanomboka nitory tamin-keryizay

nandrisika ny fiangonana ho amin'nyvanim-potoanan'ny fitomboana mahatalanjona. Tombanana ho 100 000 ny isan'ny mpianatratamin'ny 1836, ary 200 000 na 300 000 mihitsy aza ny isan'izy ireo tamin'ny 1850. Araka ny fanisam-bahoaka tamin'ny 1850, dia ireo mpianatra no anisan'ny antokom-pivavahana fahefatra lehibe indrindra teo amin'ilay firenena. Ny fanisam-bahoaka tamin'ny 1870 dia nametraka azy teo amin'ny toerana fahadimy. Ny asa feno hafanam-pon'ireompitory ny filazantsara, ary koa ny fahafahana amin'ny fatoran'ny anaram-piangonananatolotry ny Famerenana amin'ny laoniny ho an'ny Amerikanina tia

fahafahana, no nahery tamin'iovanim-potoanan'ny fandrosoana haingana io. Na izany aza, nisy fitaomam-panahy manakorontana teo amin'ny faravodilanitra, ary nandrahona ny hanakana, na hanafoana mihitsy aza, izany fandrosoana rehetra izany.

I. Nyady an-trano

Nyady an-trano dia nanakorontana be ny sehatry ny fivavahana amerikana. Nisara-bazana ny fiangonana sasany ary ny sasany kosa kivy ka tsy nivory intsony. Ny firenena manontolo, anisan'izany ny rahalahy maro, dia tratran'ny tazom-piadiana, hany ka tsy nisy navela tao am-pony ho an'ny fiahiana ara-panahy. Niala tao amin'ny laharan'ny Manga sy ny Fotsy ny zatovolahy tao amin'ny fiangonana, ary tsy vitsy tamin'izy ireo no matyan'ady. Ny mpitory teny sasany dia nampalahelo ireo rahalahy nandray fiadiana, fa ny hafa kosa nanadino ny fiantsoana azy ireo ary nandà ny rahalahiny tao amin'ny faritra nifanohitra, ny tenany kosa dia nanatsoaka ny sabatra. Nalaza noho ny herim-pony ny mpitory teny iraysady filohan'ny kolejy antsoina hoe James A. Garfield, ka nasandratra ho jeneraly brigadier, ary lasa filoha faharoapolon'i Etazonia tamin'ny farany.

Fanontaniana roa no nentin'ny Ady an-trano na ny olana momba ny Kristianina. Ny iray dia ny

fanontaniana momba ny fanandevozana. Mety hanana mpanompo araka ny Soratra Masina ve ny

Kristianina iray? Raha izany no izy, ahoana no nitakiana azy ireo? Na dia nisy aza ireo mahery fihetsika teo amin'ny andaniny roa tamin'ilay fanontaniana, dia toa tsy nety tamin'ny atsy na ny aroa ny ankamaroan'ny mpitory teny ka nampirisika ny Kristianina tany Avaratra sy Atsimo mba tsy hamela izany ho lasa raharaha mampisara-bazana. ... Ny fiheverana manjaka eo amin'ireo rahalahy dia toa hoe fanontaniana ara-politika fa tsy ara-pitondrantena ny fanandevozana. Tsy nandrara an-kitsirano ny fanandevozana ny Baiboly fa

nandamina izany kosa (Lev. 25:39-46; I Kor. 7:17-24; Efes. 6:5-9; Filemona). Ny ankamaroan'ny rahalahy, na dia naniry ny hisoroka ny fisaratsarahana ara-pivavahana sy ny ady tamin'io raharaha io aza, dia azo

inoana fa nanantena fa ny fanandevozana amin'ny farany dia ho tonga amin'ny fiadanam-po sy ara-dalàna.

Ny fanontaniana iray hafa hanintonana ny ahiahin'ny Kristiana dia ny fandraisan'ny kristiana anjara amin'nyady ara-nofo. Indray mandeha, ireo mpitory teny nafana fo sy nanan-kery

indrindra dia nanohitra ny fandraisan'ireo rahalahy anjaratamin'nyady ary niangavy ireo rahalahy mba tsy hirotsaka an-tsehatra, na dia toa ren'ny marenina aza ny ankamaroan'ny fiangaviany.

II. Ny Fikambanana Misionera

Koa satria ny ankamaroan'ny kongregasiona nandritra ny Hetsika Famerenana amin'ny laoniny dia niforona ho toy ny fikambanan'ny fiangonana, dia tsy ela dia nipoitra teo amin'ireo rahalahy ny

fanontaniana momba ny "fiaraha-miasa". Na dia niahiahy tamin'ny ezaka fandaminana toy izany aza ireo mpanaraka an'i Stone, dia toa nihevitra kosa ireo mpanaraka an'i Campbell fa ny karazana

fiaraha-miasa na fikambanana ivelan'ny fiangonana dia tena ilaina tokoa amin'ny fandrosoan'ny asa. Noho izany, dia nanomboka nivory tao amin'ny fivorian'ny distrika tsy ara-potoana ireo rahalahy tamin'ny voalohany. Na izany aza, rehefa nandeha ny fotoana dia nitombo ny fombafomba sy ny

haavon'ireo "fihaonana fiaraha-miasa". Lasa fanjakana ny fivorian'ny distrika

fivoriana, ary ny fivorian'ny fanjakana no lasa fivorian'ny firenena. Tamin'ny voalohany, dia niaro ny fivoriana toy izany satria natao hampahery, hampahafantarana, ary hampiray saina ny rahalahy, ary hampiroborobo ny fitoriana ny filazantsara. Alexander Campbell dia nanoratra betsaka ho fiarovana ny fandaminana lehibe kokoa eo amin'ireo fiangonana eo an-toerana. Nihaona tany Cincinnati, Ohio ireo rahalahy tamin'ny farany tamin'ny 1849 ary nanangana ny American Christian Missionary Society. Alexander Campbell dia nanana ahiahy fa ny fanaovana fivoriambe dia hitarika ny hetsika ho amin'ny antokom-pinoana

mampisara-bazana. Tsy nanatrika ny fivoriana izy.[12]:245 Na izany aza dia voafidy ho filohany voalohanyizy. Raha vao niforona ny Fikambanana dia nanomboka nitombo ny fanoherana azy. Tapaka vetivety noho ny ady an-trano, dia nitohy nitombo io fanoherana io

mandra-pahatongan'ny fifandonana teo amin'ny Fikambanana nipoitratsikelikely tao

anatin'ny fisarahana misokatra teo amin'ny mpisolovava sy ny fahavalo tamin'ny tapany farany tamin'ny taonjatofahasivy ambin'ny folo.

Ny fototry ny fanoherana ny fiarahamonin'ny misionera dia samy hafa, fa ny tena manan-danja dia azo fintinina toy izao:

tsy misy fahefana araka ny Soratra Masina momba izany

tsy ilaina izany, satria ny fiangonana dia ampy hanaovana ny asa ara-panahy tokony hatao misolo ny fiangonana, ary

manitsakitsaka ny fahaleovantena sy ny fahaleovantenan'ny fiangonana eo an-toerana izany.

III. Mozika zavamaneno

Tokony ho tamin'ny fotoana nanombohan'ny Fikambanana Misionera Kristianina Amerikana no

nipoitra ny fanontaniana momba ny mozika misy zavamaneno eo amin'ny fanompoam-pivavahana amin'ireo fiangonana. Fotoana fohy talohan'nyady an-trano ny fiangonana tao Midway, Kentucky no fiangonana voalohany voarakitra an-tsoratra nampiditra mozika misy zava-maneno ho

fanompoam-pivavahana (heverina ho fanampiana ny fihirana mampalahelo azy). Saika ny

fiangonana rehetra sy ny mpitory teny rehetra, anisan'izany i Campbell tenany, dia niray saina tamin'ny fanoherany ny mozika fitaovan'ny fivavahana. Na izany aza, taorian'nyady an-trano dia nanomboka nampiasailay fitaovana bebe kokoa ny fiangonana ary nitombo ny fahatezerana. Ny fanoherana ny mozika instrumental amin'ny fanompoam-pivavahana dia:

Fanampinytsy nahazoana alalana amin'ny hira notarihin'ny Testamenta Vaovao (Efes. 5:19; Kol. 3:16)

tsy mampianatra ny faharanitan-tsaina (I Kor. 14:15), ary

mifanohitra amin'ny toetra ara-panahyamin'ny fanompoam-pivavahana ataon'ny fiangonanaizany. Ny fifandirana momba ny Ny fiaraha-monina misionera sy ny fitaovana, ary koa ny kely kokoa, dia nitombo ho a

fiarahana teo amin'ireo fiangonana neken'ny fanisam-bahoaka ara-pivavahanatamin'ny 1906. bible.ca/history/eubanks/history-eubanks-42.htm

Healing Hands International

Fampitandremana Kristianina maneran-tany

Tambajotra Fampitaovana ny Filazantsara

Minisiteran'ny tanàna anatin'ny

Radio Famerenana

Kongregasionairay manara-maso ny asa fitoriana ny fiangonana maro

Miara-mihira ao anatin'ny fahatsapana lalina feno fanajana sy fiderana an'Andriamanitra miaraka amin'ny mozika

ara-pivavahana, "mozika momba ny filazantsara" amin'ny radio, CD na vondrona mozika izay mampiasa zavamaneno avokoa ny haino aman-jery rehetra.

Mpitarika hira na ekipa fiderana maro.

Fampianarana sasany momba ny Famerenana amin'ny laoniny (Stone – Campbell Movement) Ireo hetsika roa ireo dia nizara finoana fototra maromaro.

- a. Nino izy ireo fa ny Baiboly no Tenin'Andriamanitra ara-tsindrimandry sy fahefana faratampony eo amin'ny fiainana an'ny mino.
- b. Nino izy ireo fa natao ho modely sy lamin'ny fiainam-piangonana ao amin'ny Testamenta Vaovao mampiseho ny drafitr'Andriamanitra ho an'ny fiangonana mandritra ny taona maro.
- c. Nino izy ireo fa Andriamanitra no nikasa ny olony, dia ny fiangonana fa tsy fiangonana na fiangonanairay ihany, — miray hina fa tsy misaraka. Ny fifanarahana momba ny zava-dehibe amin'ny finoana ao amin'ny Testamenta Vaovao dia afaka mamorona ny firaisana nokasain'Andriamanitra ho an'ny fiangonany.

Taorian'ny nahafatesan'i Campbell dia nanomboka niforona teo amin'ny hetsika ny tsipika misy hadisoana. Tsy ny foto-kevitra fototra no olana, fa ny fampiharana azy ireo. Samy nanaiky ny

fitsipiky ny firaisan-kina manodidina ny Testamenta Vaovao ny tsirairay, saingy tsy ny rehetra no niombon-kevitra momba ireo zavatra ilaina ireo na ny fomba hamaritana izay tokony hoheverina ho tena ilaina.

Sekoly fanabeazana fototra roa no namorona ny tolona momba ny mozika misy zavamaneno amin'ny fanompoam-pivavahana. Ny vondrona izay lasa Fiangonan'i Kristy tsy misy fitaovana amin'ny farany dia nandray toerana izay nandrara ny "fanavaozana" amin'ny

fanompoam-pivavahana izay tsy nodidiana manokana ao amin'ny Testamenta Vaovao. Noho ny tsy fisian'ny didy ao amin'ny Testamenta Vaovao hampiasa fitaovana amin'ny

fanompoam-pivavahana, dia niady hevitra momba ny fandrarana azy ireo izy ireo. Ny hevitra hafa amin'ny fandikana dia satria tsy nisy didy manokana mandrara ny fampiasana

zavamaneno iray dia navela izany. Jereo ny fianarana Baiboly thebiblewayonline.com Efa polo taona taorian'ny nahafatesan'i Campbell, dia nekena tamin'ny fomba ofisialy ny fisarahana ary ireo fiangonanatsy misy fitaovana nekenay ho vondrona misaraka.

Mampalahelo fa tsy nifarana tamin'ity fisaratsarahana ity ny fisaratsarahana tamin'ity hetsika

firaisankina ity. Ny hetsiky ny Eglizy Kristiana dia nanana olana iray hafa nipoitra teo ambanin'ny tany amin'ny resaka batisa. Iray amin'ireo famerenana amin'ny laoniny mahafaly ny hetsika

Campbell/Stone tany am-boalohany ny famerenana amin'ny laoniny ny batisa amin'ny asitrika ao amin'ny fiangonana. Ny batisan-jaza amin'ny famafazana dia fanao eran'izao rehetra izao teo

amin'ireo fiangonana eoropeanina manan-tantara naseho teo amin'ny sisin-tanin'i Amerika.

Rehefa nitodika tany amin'ny Testamenta Vaovao izy ireo mba hahazoana fitarihana, dia hitan'ireo mpanavao fa ny fomba fanaovana batisa ao amin'ny fiangonana ao amin'ny Testamenta Vaovao

dia azo antoka fa asitrika tanteraka, fa tsy famafazana. Nanapa-kevitra koa izy ireo fa ny hany azo ekena ho amin'ny batisa dia ny olona ampy taona mba hifidy ny batisa ho azy.

Saika niray tetika indray ny hetsika momba ny olana fototra. Ny fanontaniana nampisara-bazana dia ny fomba fiheverana ireo izay nihevitra ny tenany ho Kristianina nefa tsy niroboka. Teo amin'ny lafinyiray dia ireo izay nino ny maha-mpikambana ao amin'ny fiangonana sy ny fanomezan-toky ny amin'ny famonjena dia tokony hatolotra ho an'ireo izay naroboka ihany. Tetsyankilany dia nisy ireo nihevitra ny fandrobohana olon-dehibe ho toy ny

ilay idealy nefa nahafantatra ny tena finoana kristiana an'ireo natao batisa tamin'ny fomba hafa tamin'ny fomban-drazana hafa. Ny tena fanontaniana dia ny fiarahana ary ahoana no tian'Andriamanitra hampiharanaizany.

Tanyamin'ny faramparan'ireo taona 1920, io olana io dia nipoitratamin'ny andiana ady maharikoriko momba ny fiaraha-miasa teo amin'nysahan'ny misiônera teo amin'ireo misionera

Campbell/Stone sy ireo lovantsofina manao batisa zazakely. Nyankilany iray dia naniry ny hitaky ny hisian'ny misiônera Campbell/Stone hanamafisana ny fiaraha-miasa rehetra eo amin'nysahan'ny misiôna amin'ireo antokom-pinoana manao asitrika. Hitan'ny hafa fa ilaina ny miara-miasa amin'ny hafa, na inona na inona teolojian'ny batisany.

Jereo ny thebiblewayonline.com - batisa

Raikitra ny fifampitifirana ka nisy ny fisarahana indray. Kongregasiona an'arivony no nandao ny hetsika ary nanangana ny vondrona tsy miankina amin'ny antokom-pivavahana miompana

amin'ny Fivoriamben'ny Kristianina any Amerika Avaratra. Ityvondrona ity dia nahitana ireo izay nahita fa ny batisa asitrika ho olana tanteraka. Ireo izaynijanona tao amin'ny Fivoriambe

Iraisam-pirenena taloha an'ny Fiangonana Kristiana dia nirona ho an'ireo izay misokatra kokoa amin'ny fanekena ny tsy miroboka ho Kristianina amin'ny zony manokana. Nandroso tsikelikely ny fisarahana nandritra ny 70 taona teo ho eo.

Tao anatin'ny folo taona farany, dia nisy fisaratsarahana hafa nanomboka niseho. Nanomboka

tamin'ny 1985 ny Fanavaozana ny mpianatra dia nanohitra ny liberalisma teolojika izay nitombo tao amin'ny fiangonana Kristiana (mpianatr'i Kristy) izay niforona tamin'ny 1968 avy amin'ny Fivoriambe Iraisam-pirenena taloha an'ny Fiangonana Kristiana. Ny Fanavaozana ny mpianatra dia nanomboka tamin'ny fanoloran-tena hiasa ao anatin'ny antokom-pinoana ho an'ny fiovana sy fanavaozana

ara-panahy. Indrisy anefa fa rehefa nandeha ny fotoana dia niharihary fa nikatona tanteraka ny

antokom-pinoana mba hiova na hihantsy, ary ny Fanavaozana ny Mpianatra dia nanangana ny Fikambanan'ny Lova Mpianatry ny Mpianatra ho toeram-pivoriana ho an'izay nandao ny

antokom-pivavahana sy ho an'ireo evanjelika mbola tao anatin'ny antokom-pivavahana.

Na dia tsy nisy te hahita fisaratsarahana aza, dia mitrangatsikelikely ny fisaratsarahana. Sambany no nifantoka tamin'ny foto-kevitra ny hetsika ny fizarazarana, fa tsy ny fampandehanana ny

antsipiriany fotsiny.

Ny mpianatr'i Kristy dia nandao ny finoany ny fitaomam-panahy sy ny fahamendrehan'ny Baiboly,

nolavina fa misy finoana ao amin'ny Testamenta Vaovao tsy miova izay ahafahantsika miverina, ary nanakalo ny hevitra ny firaisankina manodidina ny zavatra ilaina ara-Baiboly ho an'ny firaisana amin'ny fifampiraharaha eo amin'ny antokom-pivavahana.

disciple-heritage.org/downloads/10.pdf

Lamin'ny Famerenana amin'ny laoniny

John Locke 1632 - 1704

John Wesley 1703 - 1791

James O'Kelly 1732 - 1826

Elias Smith 1764 - 1846

Abner Jones 1767 - 1840

Barton Stone 1772 - 1844

Thomas Campbell 1763 - 1854

Alexander Campbell 1788 - 1866

Walter Scott 1796 - 1861

"Raccoon" John Smith 1784 - 1868

famerenana amin'ny laoniny

Tokony ho tamin'ny fiakaran'ny taonjato faha-18 th taonjato faha-18 dia nisympitondra fivavahana tsy miankina nifanohitra tamin'izy samy izy no nanomboka nanontany hoe ahoana no maha-fiangonan'ny Baiboly ny fampianarana sy ny fomba amam-panao maro samihafa ao amin'ny fikambanana maro ao amin'ny fanekeny. Nihevitra izy ireo fa tian'Andriamanitra ny firaisan-kina, ka nahoana no tsy afaka

nitodika tany amin'ny Baiboly sy ny Baibolyirery fotsiny ny rehetra mba hahita ny

fampianaran'Andriamanitra ho an'ny olombelona. Raha ny marina dia toa izany no hevitr'ilay

fanoharana momba ny mpamafy ao amin'ny Lioka 8. Amin'ny fiverenana amin'ny Teny sy amin'ny fambolena izany ao amin'ny fo tsara sy mahitsy, tsy voafehin'ny olona ary, amin'ny fanekeny sy ny foto-pampianarany, dia hamokatra olona mankatò, dia ny kristiana, ilay fiangonana naorin'ijesosy.

Ny fon'ny hetsika famerenana amin'ny laoniny dia ny hampiray ny mpino:

- a. Atsaharo ny fampiasana ny fitondrana hanamafisana ny fivavahana
- b. Ampiasaofotsiny ny soratra masina. Laviny daholo ny fanekem-pinoan'olombelona sy ny dogma
- c. Mahazoa ary mitazà ny fitiavana an'Andriamanitra sy ny olona

Nandritra io hetsika io dia nisy mpitarika samihafa nanolotra ny fahatakarany ny fepetra takina amin'ny mpino an'i Kristy mba ho tafarany ao Aminy.

Locke

- a. Nolavina ny zon'ny fiangonana amin'nyalalan'ny fitondram-panjakana hanorina sy hampihatra ny fivavahan'ny fanjakana
- b. Ny Baiboly dia manome fitambarana finoana tena ilaina izayazon'ny olona mahaymandanjalanja rehetra ifanarahana:
  - i. Ny maha-Mesia an'ijesosy
  - ii. Ny didin'ijesosy mivantana
- c. Ny zavatra tsy ilaina izay tsy ifanarahany Kristianina dia tsy tokony terena amin'ny hafa

Wesley

- a. Manaiky tsy mitovy hevitra amin'ny fampianaranatsy ilaina
- b. Atsaharo ny ady sy fifandirana momba ny tsy ilaina

Batista misaraka

- a. Mandà ny fanekem-pinoana rehetra ary mampiasa ny Baiboly fotsiny ho fitsipika tonga lafatra fa tsy misy fitakiana fifanarahana feno momba ny lamina
- b. Halaviro ny antsipiriany-javatra marina fa mitarika ho amin'ny ara-dalàna sy fisaratsarahana izany

Batista malaza

- a. Ny Baiboly dia drafi-drafitra mazava tsara tsy misy fiviliana azo atao
- b. Ny fialana amin'ny drafitra dia mitazona ny irayamin'ny fiangonana marina

O'Kelly/Haggard

- a. Kristy irery no lohan'ny fiangonana
- b. Ny anarana kristiana no hany anarana azo ekena
- c. Ny Baiboly no hany fitsipiky ny finoana
- d. Ny toetra kristiana no hany fitsapana ny fiombonan'ny fiangonana
- e. Tombontsoa ho an'ny rehetra ny zo hitsara manokana.

Barton Stone

- a. Fitantanana ny kongregasiona

b. Famerenana amin'ny laoniny ny fomba fiainan'ny fiangonanatany am-boalohany izay fiainana masina sy marina fa tsy mihoatra na mihoatra endrika sy rafitra

c. Ny fahafahana ao amin'i Kristy dia manan-danja kokoa noho ny fanamafisana ny fanao manokana [hofombafomba].
Campbell

a. Laharana nankatoavina nampidirina amin'ny finoana fototra / tena ilaina.

b. Ny Baiboly dia bokin'ny zava-misy (fatsy hevitra, teoria, fahamarinana mibaribary na famaritana am-bava) ary a ny finoana misaina dia tokony hamolavola sy hamaritana ireo zava-misy ireo.

c. Fahaleovantenan'ny kongregasiona

d. Maromaro ny anti-panahy ao amin'ny kongregasionatsirairay

e. Fiombonana isan-kerinandro sy

f. Fandrobohana ny mpino ho famelan-keloka

g. Izao no lazain'ny

Tompo, ry

kongregasionalista

a. Nila traikefa fiovam-po ny olona

Nandritra iovanim-potoana lava be io dia tsy nitovy tamin'ny fomba maro ny sasany tsy te-hanapaka ny fifamatorana ny fampianarana sy ny fanao taloha, dia niaikyzy ireo fa ny "fiangonan'izy ireo" ankehitriny dia tsy mitovy amin'ilay fiangonana novakiny tao amin'ny Baiboliny.

Maro raha tsy ny ankamaroan'ireo mpanavao sy mpomba azy ireo no nanana zavatra nitovizana

Naniry ny hanavao, hamerina na hiverina amin'ny fiangonan'ny Baiboly ary ho tafarayamin'ny mpino hafa rehetra ary ho Kristianina irery ihany.

Nisy ny firaisan-kina nandritra ny fotoana kelikely, saingy nipoitra ny hevitra samihafa sy mampifanolana:

Ny Baiboly dia drafy-drafitra, lalàm-panorenana na lamina izay tsy mifanaraka tanteraka amin'ny antsipiriany

takiana. Ho an'ireo ao amin'i KRISTY miaina amim-pahamarinana eo amin'ny olombelona sy eo

anatrehan'Andriamanitra dia zava-dehibe kokoa noho ny firaketana amin'ny endrika sy ny rafitra ary ny fahatakarana mazava tsara.

Ny Baiboly dia drafitra mazava tsara izay tsy maintsy arahina raha tsy misy fiviliana. Ireo izaymivily avy amin'ny fandraisan'ny mpitarika ny drafy-drafitra mazava dia tsy tokony horaisina.

Vokatry'izany dia misy hatrany ny famaritana ny fahamarinan'ny drafitra izay miteraka tsy fitovian-kevitra sy fisarahana bebe kokoa.

Mba hitoetra ho tafaray sy ao anatin'ny fiombonana dia tsy maintsy voavaha amim-bavaka ireo olana:

a. Iza no manapa-kevitra ny haavon'ny fahamarinan'ny fahatakarana tsy maintsy jianonana fiarahana - Andriamanitra sa olona?

b. Manao fandikana ny sasany amin'ny fampianaranatsy filazantsara

mamaritra ny fiombonan'ny hafa amin'Andriamanitra sa ny kristiana hafa?

- c. Afaka miray amin'Andriamanitra ve ny olona iray fa tsy miaraka amin'ny hafa ao amin'i Kristy?
- d. Raha mangina amin'ny lohahevitra iray ny Baiboly dia mitaky zavatra na mandrara izany fahanginanaizany? Toy izany koa, rehefa milaza zavatra ny Baiboly dia tsy mitaky na mandrara zavatra hafa.
- e. Ny asa soratr'ireo raia mandrenin'ny fianonana, na ireo mpanavao, na ireo mpanonta amin'ny laoniny, na ireo mpanoratra ankehitriny, dia tsy azo a toetry ny fiombonan'ny olona amin'Andriamanitra na ny zanany.

Na dia taorian'ny nahazoany fahombiazana kely aza, dia tsyela, toa an'ireo razambeny taorian'ny taona 100 am.f.i., dia nanomboka niodina sy nanaiky ny fampianaran'ny lasa izy ireo ary nanorina fanekem-pinoana vaovao na nanangana indray ireo fanekem-pinoana taloha.

Famaranana

Toa misy lohahevitra iraisana mandeha manerana ny tantara. Ny taranaka tsirairay dia misarika ny finoana sy ny eritreritry ny taranaka taloha. Ny mpitarika na ny mpanoratra dia mirakitra ny fehin-kevinyzay horaisin'ny taranaka manaraka. Ny sasany ekena ny hafa mandà angamba noho ny fahatakarany sy ny foto-keviny teo aloha. Itydingana ity dia tena ilaina amin'ny tontolon'ny tsy fantatra toy ny fitsaboana, informatika, simia, fizika ary matematika izaytsy misy arytsy mbola nisy fenitra nambara. Noho izany, ny fahalalana tsirairay dia singa fototra.

Ity fanadihadiana ity dia naneho fa ny lehilahy sy ny mpitarika amin'ny taranany dia mazàna manaiky ny hevitra ny “lehilahy nianatra” fahiny fa tsy niantehitra tamin'ny fandinihana lalina ny tenin'Andriamanitra. Diniho.

1. Justin Martyr dia mpianatr'i Socrate sy Platon ary toa tsy niomana tena tsara ny tenany momba ny soratra masina.
2. Irenaeus avy any Lyon dia niantehitra tamin'ny The Shepherd of Hermas ho soratra masina.
3. Nanitsy ny Fandikan-tenin'ny Fitopolo tamin'ny fahalalany ny teny hebreo i Origène. Fa ny Stoic, Neo-Ny finoan'i Pythagorean sy Platon dia nanarona ny fisainany.
4. Ny teolojian'i Ambrose dia nisy fiantraikany lehibe tamin'ny an'i Origène.
5. Nankasitraka an'i Cicero i Augustin ary nametraka azy ho ambony noho ny mpanoratrafahiny rehetra ary nitazona azy rafitra roa ny finoana ny fanahy sy ny vatana.
6. Niantehitra tamin'ny Vulgate latinina tsy nety nataon'ijérôme i Wycliffe tamin'ny fandikana ny Baiboly ho amin'ny teny anglisy. mety ho izay rehetra azony.
7. Nampianarinaniahahy sy nitsapa ny zava-drehetra i Luther saingy mbola nanaiky ny ankamaroany fampianarana “rain'ny fiangonana”.
8. Nanonona matetika ny fampianaran'i Augustin sy Ambrose i John Calvin.
9. Nisyfiantraikany tamin'i Thomas sy Alexander Campbell ny fampianaran'i John Locke.

Nenjahina ny mpino an'i Kristy noho ny fandavany ny handà an'i Kristy sy hanaiky Filazantsara hafa na hifanaraka amin'ny fotopampianarana ara-pivavahanahafa, toy ny; a) Jodaisma, b) Fanompoam-pivavahana mpanompo sampy na Emperorafony teo ambanin'ny Fanjakana Romanina, c) Fivavahana Katolika nandritra sy taorian'ny Moyen Âge na ny maizina na

d) Katolika sy Protestanta tamin'nyvanim-potoanan'ny Fanavaozana sy ny Famerenana amin'ny laoniny.

Amin'ny fiankinana amin'ny fahalalana nambaran'Andriamanitra dia afaka mahazo fahalalana marina kokoa sy fahatakarana ny sitrapon'Andriamanitra ny olona iray.

Nandritra ny an-jatony taona maro noho ny fanenjehana dia maro no nanandrana niverina

tamin'Andriamanitra tamin'ny fampiasana ny Baibolyhany. Tao anatin'ny 200 taona teo ho eo, dia nahitana tsy fitovian-kevitra na fandikana maro, izay rehefa nitovy toerana tamin'ny fahamarinana

nambara dia niteraka fikambanana ara-pivavahana vaovao. Mila manapa-kevitra raha anisan'ny olona izy ireo amin'ny hanontany tena hoe: "Efa nandinika manokana ny soratra masina ve aho mba

hamaritana izay lazainyamin'ny fanatratrarana ny tenako?

fehin-kevitra? Na, efa nikaroka tao amin'ny Baiboly ve aho mba hahitana raha toa ka hita sy azo adika mba hifanaraka amin'ny finoako sy ny fanatsoahan-kevitra ny 'fampianarana ara-baiboly' nataoko."

Ity manaraka ity dia lisitr'ireo fampianarana vao hainganaizay ninoana mafy sy nitsapa ny fiombonana. Maro amin'izy ireo no nolavina manontolo na ampahany.

Tsy maintsy rakofana ny "simbolo" amin'ny Fanasan'ny Tompo.

Ny mofo ampiasaina amin'ny Fanasan'ny Tompo dia tsy maintsy atao amin'ny lafarinina varimbazaha, tapaka aorian'ny vavaka ary alohan'ny hizarana amin'ny mambra hohanina.

Ny kapoaka, vokatry ny voaloboka, dia tsy maintsydivay masirasira.

Kaopy iray ihany no azo ampiasaina fa tsy kaopy tsirairay.

Ny kilasin'ny Baiboly dia mampizarazara ny fiangonana, noho izany dia tsy azo ampiharina.

Ny fihirana ho fanompoam-pivavahana amin'Andriamanitra dia tsy tokony ahitana zavamananeno na mirindra fa tononkira.

Ny vehivavy dia tsy maintsy misaron-doha amin'ny zavatra hafa ankoatra ny volony rehefa mivory. Tsy afaka manapaka na manapaka ny volony ny vehivavy.

Tsy afaka manana trano ny fiangonan'ny Kristianina.

Tsy azo hanina ao anatin'ny "trano fiangonana" ny sakafo.

Ny fananana trano fanaovana gym, ivon-toeram-pianakaviana ary toby dia fahotana.

Tsy afaka mandray anjara amin'ny Krismasy ny Kristianina.

Tsy azo leferina ny milomano mifangaro fa fahotana.

Ny dihy na inona na inona dia fahotana.

Ny fandraisana anjara amin'ny fitondrana, na ny fifidianana aza dia fahotana.

Manota ny fanompoana ao amin'ny tafika.

Manota ny fanomezana ho an'nysekoly sy ny oniversite mifandray amin'ny fiangonana. Tsy mety ny mampiasaboky hafa ankoatra ny Baiboly.

Nyanaran'ny fiangonana dia tokony ho "_____" tsy misy toerana.

Ny fisotroana zava-pisotromisy alkaola rehetra dia fahotana.

Ny fampiasana paraky na inona na inona karazana dia fahotana.

Tsy araka ny Baiboly ny fanambadiana eo amin'ny samy foko.

Ny Baiboly dia mandrara ny Kristianina manana andevo.

Ny fiangonana dia tsy afaka miara-miasa na inona na inona.

Tsy afaka mampiasampitoriteny tsy tapaka ny fiangonana.

Ny mpitarika hira maromaro indray mandeha dia fialamboly noho izany dia fahotana.

Olona mpivavaka maro, taloha sy ankehitriny, no mino fa ny sitrapon'Andriamanitra marina no hevitr'izy ireo. Maro anefa no nolavina manontolo na ny ampahany rehefa nianatra. Inona no niova? Ny Baiboly ve sa ny hevitra ny olona? Fantatsika ankehitriny ve ny MARINA REHETRA? Ho

hita ho tsy metyamin'ny taranaka fara aman-dimby ve izay hazonintsika mafy toy ny

fepetran'ny fiombonana amin'Andriamanitra? FARANY tokoa ve ny finoantsika ka tsy afaka mianatra?

Ny Filazantsara na Filazantsaran'i Kristy dia:

a. Andriamanitra, tahaka an'i Jesosy avy any Nazareta, dia olombelona nefa tsy nanana ota, nanolotra

Ny vatany ara-nofo ho an'Andriamanitra ho sorona ra, fanatitra noho ny ota, ho fanalana ny ota.

b. Fandresen'ny fahafatesana ny fandevenana azy sy ny fitsanganany tamin'ny maty.

c. Niakatra niverina tany amin'ny fonenany taloha niaraka tamin'Andriamanitra Ray Izy.

Ireo izay mametraka ny fitokiany Aminyamin'nyalalan'ny fandevenana azy ao amin'ny fahafatesany dia hitsangana amin'ny maty ho vaovao zavamananaina ara-panahy. Mitombo ho tahaka ny endrik'Andriamanitra sy ny endrik'Andriamanitra izy ireo amin'nyalalan'ny fiainana (mandeha amin'ny) ny

fampianarana (fotopampianarana) an'i Kristy sy nyApôstôlinyihany ary ao amin'ny firaisana amin'Andriamanitra sy ny rehetra ny hafa ao amin'i Kristy na dia manana fahatakarana hafa momba ny fampianarana hafa ankoatra ny Filazantsara aza izy ireo.

Tsy maintsy mandalina amim-pahazotoana ny soratra masina isika, manaiky ny fahamarinany ary vonona ny hanaraka izany na aiza na aiza hitondrany antsika.

Toko 7

FAMINTINANA

Fampianarana sy fanao sasany nataon'i
Wycliffe Reformers

- a. Kristy no lohan'ny Fiangonana
- b. Ny Mpitrika ny Fiangonana dia tokony ho lehilahy ara-moraly - fa tsy toerana fividianana
- c. Ny Baiboly dia fahefana tokana ho an'ny olombelona fa tsy ny Fiangonana Katolika
- d. Didy roa ihany ny mpitondrafiangonana - loholona sy diakona

Lotera

- e. Ny Baibolyireryihany no fahefana farany ho an'ny Kristianina

famerenana amin'ny laoniny

Tokony ho tamin'ny fiafaran'ny taonjato faha-18 th taonjato faha-18 dia nisympitondra fivavahana tsy miankina nifanohitra tamin'izy samy izy no nanomboka nanontany hoe ahoana no maha-fiangonan'ny Baiboly ny fampianarana sy ny fomba amam-panao maro samihafa ao amin'ny fikambanana maro ao amin'ny fanekeny. Nihevitra izy ireo fa tian'Andriamanitra ny firaisan-kina, ka nahoana no tsy afaka

nitodika tany amin'ny Baiboly sy ny Baibolyirery fotsiny ny rehetra mba hahita ny

fampianaran'Andriamanitra ho an'ny olombelona. Raha ny marina dia toa izany no hevitr'ilay

fanoharana momba ny mpamafy ao amin'ny Lioka 8. Amin'ny fiverenana amin'ny Teny sy amin'ny fambolena izany ao amin'ny fo tsara sy mahitsy,tsy voafehin'ny olona ary, amin'ny fanekeny sy ny foto-pampianarany, dia hamokatra olona mankatò, dia ny kristiana,ilay fiangonana naorin'ijesosy.

Ny fon'ny hetsika famerenana amin'ny laoniny dia ny hampiray ny mpino:

- a. Atsaharo ny fampiasana ny fitondrana hanamafisana ny fivavahana
- b. Ampiasaofotsiny ny soratra masina. Laviny daholo ny fanekem-pinoan'olombelona sy ny dogma
- c. Mahazoa ary mitazà ny fitiavana an'Andriamanitra sy ny olona

Nandritra io hetsika io dia nisy mpitarika samihafa nanolotra ny fahatakarany ny fepetra takina amin'ny mpino an'i Kristy mba ho tafaray ao Aminy.

Locke

a. Nolvina ny zon'ny fiangonana amin'nyalalan'ny fitondram-panjakana hanorina sy hampihatra ny fivavahan'ny fanjakana

b. Ny Baiboly dia manome fitambarana finoana tena ilaina izayazon'ny olona mahaymandanjanja rehetra ifanarahana:

i. Ny maha-Mesia an'iJesosy

ii. Ny didin'iJesosy mivantana

c. Ny zavatra tsy ilaina izay tsy ifanarahana'ny Kristianina dia tsy tokony terena amin'ny hafa Wesley

a. Manaiky tsy mitovy hevitra amin'ny fampianaranatsy ilaina

b. Atsaharo ny ady sy fifandirana momba ny tsy ilaina

Batista misaraka

a. Mandà ny fanekem-pinoana rehetra ary mampiasa ny Baiboly fotsiny ho fitsipika tonga lafatra fa tsy misy fitakiana fifanarahana feno momba ny lamina

b. Halaviro ny antspirian-javatra marina fa mitarika ho amin'ny ara-dalàna sy fisaratsarahana izany

Batista malaza

a. Ny Baiboly dia drafi-drafitra mazava tsara tsy misy fiviliana azo atao

b. Ny fialana amin'ny drafitra dia mitazona ny irayamin'ny fiangonana marina

O'Kelly/Haggard

a. Kristy irery no lohan'ny fiangonana

b. Ny anarana kristiana no hany anarana azo ekena

c. Ny Baiboly no hany fitsipiky ny finoana

d. Ny toetra kristiana no hany fitsapana ny fiombonan'ny fiangonana

e. Tombontsoa ho an'ny rehetra ny zo hitsara manokana.

Barton Stone

a. Fitantanana ny kongregasiona

b. Famerenana amin'ny laoniny ny fomba fiainan'ny fiangonanatany am-boalohany izay fiainana masina sy marina fa tsy mihoatra na mihoatra endrika sy rafitra

c. Ny fahafahana ao amin'i Kristy dia manan-danja kokoa noho ny fanamafisana ny fanao manokana [hofombafomba].

Campbell

a. Laharana nankatoavina nampidirina amin'ny finoana fototra / tena ilaina.

b. Ny Baiboly dia bokin'ny zava-misy (fatsy hevitra, teoria, fahamarinana mibaribary na famaritana am-bava) ary a ny finoana misaina dia tokony hamolavola sy hamaritana ireo zava-misy ireo.

c. Fahaleovantenan'ny kongregasiona

d. Maromaro ny anti-panahy ao amin'ny kongregasionatsirairay

e. Fiombonana isan-kerinandro sy

f. Fandrobohana ny mpino ho famelan-keloka

g. Iza no lazain'ny

Tompo, ry

kongregasionalista

a. Nila traikefa fiovam-po ny olona

Nandritra iovanim-potoana lava be io dia tsy nitovy tamin'ny fomba maro ny sasany tsy te-hanapaka ny fifamatorana ny fampianarana sy ny fanao taloha, dia niaikyzy ireo fa ny “fiangonan’izy ireo” ankehitriny dia tsy mitovy amin'ilay fiangonana novakiny tao amin'ny Baiboliny.

Maro raha tsy ny ankamaroan'ireo mpanavao sy mpomba azy ireo no nanana zavatra nitovizana

Naniry ny hanavao, hamerina na hiverina amin'ny fiangonan'ny Baiboly ary ho tafarayamin'ny mpino hafa rehetra ary ho Kristianina irery ihany.

Nisy ny firaisan-kina nandritra ny fotoana kelikely,saingy nipoitra ny hevitra samihafa sy mampifanolana:

Ny Baiboly dia drafi-drafitra, lalàm-panorenana na lamina izay tsy mifanaraka tanteraka amin'ny antsipiriany

takiana. Ho an'ireo ao amin'i KRISTY miaina amim-pahamarinana eo amin'ny olombelona sy eo

anatrehan'Andriamanitra dia zava-dehibe kokoa noho ny firaiketana amin'ny endrika sy ny rafitra ary ny fahatakarana mazava tsara.

Ny Baiboly dia drafitra mazava tsara izay tsy maintsy arahina raha tsy misy fiviliana. Ireo izaymivily avy amin'ny fandraisan'ny mpitarika ny drafi-drafitra mazava dia tsy tokony horaisina.

Vokatr'izany dia misy hatrany ny famaritana ny fahamarinan'ny drafitra izay miteraka tsy fitovian-kevitra sy fisarahana bebe kokoa.

Mba hitoetra ho tafaray sy ao anatin'ny fiombonana dia tsy maintsy voavaha amim-bavaka ireo olana:

a. Iza no manapa-kevitra ny haavon'ny fahamarinan'ny fahatakarana tsy maintsyijanonana fiarahana - Andriamanitra sa olona?

b. Manao fandikana ny sasany amin'ny fampianaranatsy filazantsara

mamaritra ny fiombonan'ny hafa amin'Andriamanitra sa ny kristiana hafa?

c. Afaka miray amin'Andriamanitra ve ny olona iray fa tsy miaraka amin'ny hafa ao amin'i Kristy?

d. Raha mangina amin'ny lohahevitra iray ny Baiboly dia mitaky zavatra na mandrara izany fahanginanaizany? Toy izany koa,

rehefa milaza zavatra ny Baiboly dia tsy mitaky na mandrara zavatra hafa. e. Ny asa soratry ny raim-piangonana, na ny fanavaozana, na ny famerenana amin'ny laoniny na ny mpanoratra ankehitriny dia tsy azo a toetry ny fiombonan'ny olona amin'Andriamanitra na ny zanany.

Na dia taorian'ny nahazoany fahombiazana kely aza, dia tsyela, toa an'ireo razambeny taorian'ny taona 100 am.f.i., dia

nanomboka niodina sy nanaiky ny fampianaran'ny lasa izy ireo ary nanorina fanekem-pinoana vaovao na nanangana indray ireo fanekem-pinoana taloha.

Famaranana

Toa misy lohahevitra iraisana mandeha manerana ny tantara. Ny taranaka tsirairay dia misarika ny finoana sy ny eritreritry ny taranaka taloha. Ny mpitarika na ny mpanoratra dia mirakitra ny fehin-kevinyizay horaisin'ny taranaka manaraka. Ny sasany ekena ny hafa mandà angamba

noho ny fahatakarany sy ny foto-keviny teo aloha. Itydingana ity dia tena ilaina amin'ny

tontolon'ny tsy fantatra toy ny fitsaboana, informatika, simia, fizika ary matematika izaytsy misy arytsy mbola nisy fenitra nambara. Noho izany, ny fahalalana tsirairay dia singa fototra.

Ity fanadihadiana ity dia naneho fa ny lehilahy sy ny mpitarika amin'ny taranany dia mazàna manaiky ny hevitra ny

“lehilahy nianatra” fahiny fa tsy niantehitra tamin’ny fandinihana lalina ny tenin’Andriamanitra. Diniho.

1. Justin Martyr dia mpianatr'i Socrate sy Platon ary toa tsy niomana tena tsara ny tenany momba ny soratra masina.
2. Irenaeus avy any Lyon dia niantehitra tamin'ny The Shepherd of Hermas ho soratra masina.
3. Nanitsy ny Fandikan-tenin'ny Fitopolo tamin'ny fahalalany ny teny hebreo i Origène. Fa ny Stoic, Neo-Ny finoan'i Pythagorean sy Platon dia nanarona ny fisainany.
4. Ny teolojian'i Ambrose dia nisy fiantraikany lehibe tamin'ny an'i Origène.

5. Nankasitraka an'i Cicero i Augustin ary nametraka azy ho ambony noho ny mpanoratrafahiny rehetra ary nitazona azy rafitra roa ny finoana ny fanahy sy ny vatana.
6. Niantehitra tamin'ny Vulgate latinina tsy nety nataon'jérôme i Wycliffe tamin'ny fandikana ny Baiboly ho amin'ny teny anglisy. mety ho izay rehetra azony.
7. Nampianarinaniahahy sy nitsapa ny zava-drehetra i Luther saingy mbola nanaiky ny ankamaroany fampianarana "rain'ny fiangonana".
8. Nanonona matetika ny fampianaran'i Augustin sy Ambrose i John Calvin.
9. Nisyfiantraikany tamin'i Thomas sy Alexander Campbell ny fampianaran'i John Locke.

Nenjahina ny mpino an'i Kristy noho ny fandavany ny handà an'i Kristy sy hanaiky Filazantsara hafa na hifanaraka amin'ny fotopampianarana ara-pivavahanahafa, toy ny; a) Jodaisma, b) Fanompoam-pivavahana mpanompo sampy na Emperorafony teo ambanin'ny Fanjakana Romanina, c) Fivavahana Katolika nandritra sy taorian'ny Moyen Âge na ny maizina na d) Katolika sy Protestanta tamin'ny vanim-potoanan'ny Fanavaozana sy ny Famerenana amin'ny laoniny.

Amin'ny fiankinana amin'ny fahalalana nambaran'Andriamanitra dia afaka mahazo fahalalana marina kokoa sy fahatakarana ny sitraon'Andriamanitra ny olona iray.

Nandritra ny an-jatony taona maro noho ny fanenjahana dia maro no nanandrana niverina tamin'Andriamanitra tamin'ny fampiasana ny Baiboly hiany. Tao anatin'ny 200 taona teo ho eo, dia nahitana tsy fitovian-kevitra na fandikana maro, izay rehefa nitovy toerana tamin'ny fahamarinana nambara dia niteraka fikambanana ara-pivavahana vaovao. Mila manapa-kevitra raha anisan'ny olana izy ireo amin'ny hanontany tena hoe: "Efa nandinika manokana ny soratra masina ve aho mba hamaritana izay lazainy amin'ny fanatsoahan-kevitra nataoko? Sa, efa nikaroka tao amin'ny Baiboly ve aho mba nahitana raha hita sy azo adika mba hifanaraka amin'ny finoako sy ny fanatsoahan-kevitra ny 'fampianarana ara-Baiboly' ahy."

Ity manaraka ity dia lisitr'ireo fampianarana vao haingana izay ninoana mafy sy nitsapa ny fiombonana. Maro amin'izy ireo no nolavina manontolo na ampahany.

Tsy maintsy rakofana ny "simbolo" amin'ny Fanasan'ny Tompo.

Ny mofo ampiasaina amin'ny Fanasan'ny Tompo dia tsy maintsy atao amin'ny lafarinina varimbazaha, tapaka aorian'ny vavaka ary alohan'ny hizarana amin'ny mambra hohanina.

Ny kapoaka, vokatry ny voaloboka, dia tsy maintsy divay masirasira.

Kaopy iray ihany no azo ampiasaina fa tsy kaopy tsirairay.

Ny kilasin'ny Baiboly dia mampizarazara ny fiangonana, noho izany dia tsy azo ampiharina.

Ny fihirana ho fanompoam-pivavahana amin'Andriamanitra dia tsy tokony ahitana zavamananeno na mirindra fa tononkira.

Ny vehivavy dia tsy maintsy misaron-doha amin'ny zavatra hafa ankoatra ny volony rehefa mivory. Tsy afaka manapaka na manapaka ny volony ny vehivavy.

Tsy afaka manana trano ny fiangonan'ny Kristianina.

Tsy azo hanina ao anatin'ny "trano fiangonana" ny sakafo.

Ny fananana trano fanaovana gym, ivon-toeram-pianakaviana ary toby dia fahotana.

Tsy afaka mandray anjara amin'ny Krismasy ny Kristianina.

Tsy azo leferina ny milomano mifangaro fa fahotana.

Ny dihy na inona na inona dia fahotana.

Ny fandraisana anjara amin'ny fitondrana, na ny fifidianana aza dia fahotana.

Manota ny fanompoana ao amin'ny tafika.

Manota ny fanomezana ho an'nysekoly sy ny oniversite mifandray amin'ny fiangonana. Tsy mety ny mampiasaboky hafa ankoatra ny Baiboly.

Nyanaran'ny fiangonana dia tokony ho "_____" tsy misy toerana.

Ny fisotroana zava-pisotromisy alkaola rehetra dia fahotana.

Ny fampiasana paraky na inona na inona karazana dia fahotana.

Tsy araka ny Baiboly ny fanambadiana eo amin'ny samy foko.

Ny Baiboly dia mandrara ny Kristianina manana andevo.

Ny fiangonana dia tsy afaka miara-miasa na inona na inona.

Tsy afaka mampiasampitoriteny tsy tapaka ny fiangonana.

Ny mpitarika hira maromaro indray mandeha dia fialamboly noho izany dia fahotana.

Olona mpivavaka maro, taloha sy ankehitriny, no mino fa ny sitrapon'Andriamanitra marina no hevitr'izy ireo. Maro anefa no nolavina manontolo na ny ampahany rehefa nianatra. Inona no niova? Ny Baiboly ve sa ny hevity ny olona? Fantatsika ankehitriny ve ny MARINA REHETRA? Ho

hita ho tsy metyamin'ny taranaka fara aman-dimby ve izay hazonintsika mafy toy ny

fepetran'ny fiombonana amin'Andriamanitra? FARANY tokoa ve ny finoantsika ka tsy afaka mianatra?

Ny Filazantsara na Filazantsaran'i Kristy dia:

a. Andriamanitra, tahaka an'ijesosy avy any Nazareta, dia olombelona nefa tsy nanana ota, nanolotra

Ny vatany ara-nofa ho an'Andriamanitra ho sorona ra, fanatitra noho ny ota, ho fanalana ny ota.

b. Fandresen'ny fahafatesana ny fandevenana azy sy ny fitsanganany tamin'ny maty.

c. Niakatra niverina tany amin'ny fonenany taloha niaraka tamin'Andriamanitra Ray Izy.

Ireo izay mametraka ny fitokiany Aminyamin'nyalalan'ny fandevenana azy ao amin'ny fahafatesany dia hitsangana amin'ny maty ho vaovao zavamananaina ara-panahy. Mitombo ho tahaka ny endrik'Andriamanitra sy ny endrik'Andriamanitra izy ireo amin'nyalalan'ny fiainana (mandeha amin'ny) ny

fampianarana (fotopampianarana) an'i Kristy sy ny Apôstôliny ary ao amin'ny firaisana amin'Andriamanitra sy ny rehetra ny hafa ao amin'i Kristy na dia manana fahatakarana hafa momba ny fampianarana hafa ankoatra

ny Filazantsara aza izy ireo.

Tsy maintsy mandalina amim-pahazotoana ny soratra masina isika, manaiky ny fahamarinany ary vonona ny hanaraka izany na aiza na aiza hitondrany antsika.

Institut Fahalalana Momba ny Baiboly Iraisam-pirenena

Randolph Dunn, Filoha - Roberto Santiago, Dean

thebiblewayonline.com

Course 1 - Ny hafatr'Andriamanitra

Ahoana no nahatongavan'ny zava-drehetra teto?

Ilay Lehilahy Izay Andriamanitra
Kristy - Angano

Misterin'Andriamanitra Momba
An'Andriamanitra

Avy amin'ny fiainana ka hatramin'ny fahafatesana - Lehilahy Maty

Hafatry ny Filazantsara
momba ny Fanavotana
nomanina

Taranja 2 - Fankatoavana an'i Kristy

Fotoana Talohan'i Kristy
Teto an-tany Fotoana

Taorian'ny Fiafaran'i
Kristy teto an-tany

Fotoana hanapahana
hevitra

Avy amin'ny fahafatesana amin'ny hazo fijaliana ho amin'ny fiainana

Angano momba ny

famelan-keloka Batemy ao
amin'i Kristy

Course 3 - Fiainana vaovao ao amin'i Kristy

Fanjakanatsy nataon-tanana

Mpanompo Ao Amin'ny
Fanjakana Ny Fitsipiky

VoalohanyAn'i Kristy Ny

mpitondratena sy ny hafa mila
ronono ara-panahy Miaina

Henoin'ny Fahoriana Manafaka
Hafatry ny Epistily Manompo

an'Andriamanitra Amin'ny
Fanahy sy ny Fahamarinana

Fianarana ho an'ny manam-pahaizana momba ny Baiboly
Baiboly voasoritra

Famintinana ireo

karazana Baiboly sy
fanoharana

Course 4 - Mitombo ao amin'i Kristy

Jesosy avy any

Nazareta Fiainan'i

Kristy tafaray ao amin'i KristyAngano momba ny fanaintainana

Vatana, fanahy, fanahy - Aiza izy ireo rehefa maty ianao? Fanambadiana sy

fisaraham-panambadiana Ny fahariana Sabata

nataon'Andriamanitra talohan'ny famoronana Genesisy Hebreo

Course 5 - Fahamatorana ao amin'i Kristy

Lesona avy amin'ny Hazofijaliana Ny dingan'ny fanorenana indray an'Andriamanitra Fanontaniana lehibe indrindra napetraka

hatramin'izay Miaina ho an'ny tsirairay ao amin'i Kristy Miaina amin'ny fiainana faratampony

nampanantenaina ankehitriny sy ho mandrakizay Ny tena lehilahy dia

lehilahy tia an'AndriamanitraTeny mahafinaritra momba ny fiainana

Taranja 6 - Ny fahatongavana ho manam-pahaizana momba ny

Baiboly Aloka sy karazany ary faminiana

Fanahy Masina DANIELA

Fanambaran'ijeso Kristy fahanginan'ny Soratra

Masina

Fampianarana sy fanao nanomboka tamin'ny taona 100 ka hatramin'ny taona 1500 Fanavaozana na Ampodio

Manangona sy Mandika Baiboly

Ny fanaon'ny Fiangonana ankehitriny - Soratra Masina sa Fomban-drazana?

Tetiaran'ijesosy - Tabilao

Large empty rectangular box for notes or content.

Ny International Bible Knowledge Institute dia manana rohymanakanyamin'ny fiteny hafa ao amin'ny thebiblewayonline.com.